

ODS ve vládě

OBSAH

Úvod	3
Volební program ODS a program vlády	5
Veřejné finance	13
1) Výsledky a dopady	13
2) Stabilizační balíček pro rok 2013	16
Důchodový systém	22
Významnější dopady vládních kroků	27
Narovnání vztahů státu a církví	34
Prorůstová opatření	38

Listopad 2012

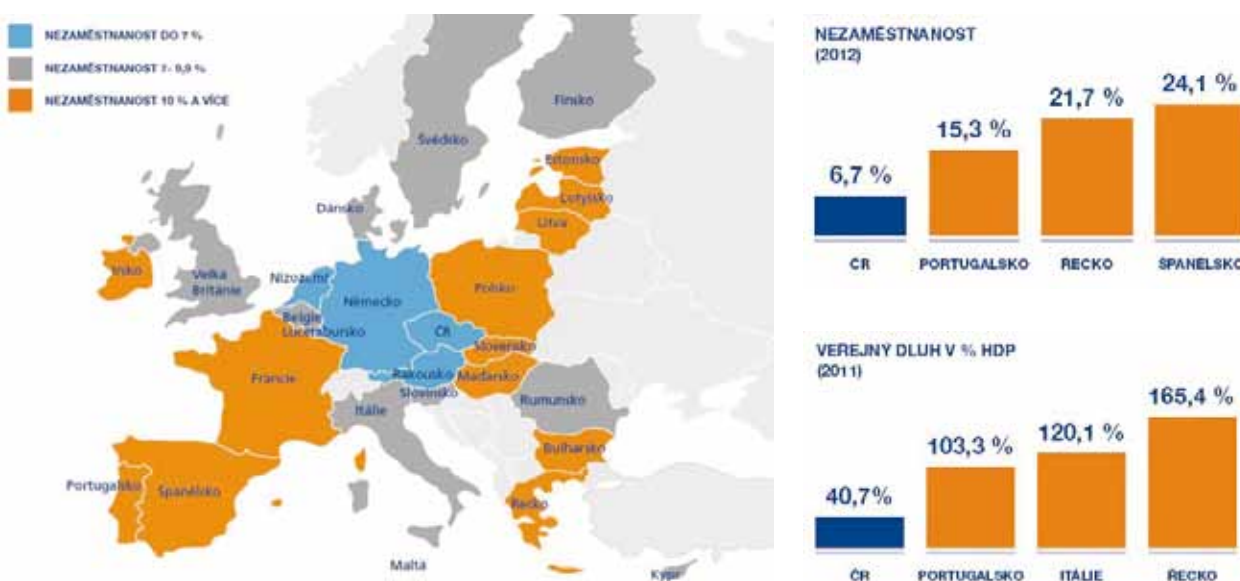
ÚVOD

Vývoj v Evropě je velmi dynamický

- Ztráta konkurenceschopnosti Evropy ve světovém měřítku dnes vede k propadu životní úrovně obyvatel řady evropských zemí. Některé z nich se nacházejí v dlouhodobé krizi. Ekonomika Evropské unie jako celku a především eurozóny bude stagnovat, což se vzhledem k naší obchodní provázanosti musí projevit i u nás. Tato realita ovlivňuje ekonomiku České republiky už několik let.
- Dnes musí evropské vlády bez rozdílu politického zabarvení reformovat, šetřit a brzdit nebezpečná tempa zadlužování. Je to politika nepopulární a všude pro ni vlády obtížně získávají podporu veřejnosti.

Situace v ČR v porovnání s jinými evropskými státy není špatná

- Už 14 evropských zemí požádalo o nějakou formu finanční pomoci, z toho 8 zemí Evropské unie. Nemusíme na rozdíl od jiných o desítky procent snižovat platy, důchody nebo sociální dávky. Naše míra spoluúčasti ve zdravotnictví stále patří mezi nejnižší v Evropě. Máme 6. nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii, zatímco v eurozóně je téměř dvojnásobná. Ve Španělsku a Řecku je nezaměstnaný každý čtvrtý a více než polovina mladých lidí.
- Dále máme například 7. nejnižší veřejný dluh, nejnižší čisté odvody státu rodin s dětmi v OECD a nejnižší míru chudoby v rámci Evropské unie. Naše podniky loni dosáhly rekordního exportu ve výši 3 bilionů korun, a to i v době ovlivněné krizí. Naše rozpočtová politika je pozitivně hodnocena zahraničními finančními trhy, což se projevilo zvýšením ratingu ČR a nejnižšími výnosy českých dluhopisů v historii. Proto není důvod k vypjaté atmosféře negativistických nálad, šířených opozicí.

Volební program ODS a program vlády

- ODS se podařilo v roce 2010 prosadit do koaliční smlouvy dominantní část svého programu včetně klíčových priorit. Přesto je poctivé přiznat, že každé koaliční vládnutí s sebou nese nutnost kompromisu, znamenajícího průnik programů všech účastníků koalice. Nejinak tomu bylo v 90. letech nebo v letech 2007 – 2009. Na nezbytnosti uzavírat kompromisy se nic nemění ani po ztrátě parlamentní většiny 118 poslanců kvůli opakovanému štěpení VV.
- Situace je odlišná od minulých vlád s účastí ODS. V roce 2010 poprvé došlo k tomu, že koaliční partneři dosáhli ve volbách více mandátů než nejsilnější vládní strana. Zatímco ODS po volbách disponovala 56 mandáty, TOP 09 a VV dohromady 65, z čehož vyplývá komplikovanější role nejsilnější vládní strany než v minulosti.
- Po volbách 2006 měla ODS jako nejsilnější vládní strana 81 mandátů, KDU-ČSL a Strana zelených dohromady 19. V roce 1996 disponovala ODS 68 mandáty, KDU-ČSL a ODA celkem 31 mandáty. V roce 1992 obdržela ODS 76 mandátů, KDU-ČSL a ODA celkem 29 mandátů.

Každý vládní program je koaliční kompromis

- O tom, že každé vládnutí znamená přistoupit na politické kompromisy, svědčí zkušenosti ODS ve vládě v minulosti.
- **1997:** V době odchodu ODS z vlády bylo v České republice progresivní zdanění s pěti sazbami daně z příjmu fyzických osob (nejvyšší 40 %) a sazba z daně příjmu právnických osob dosahovala 39 % (dnes 19 %). Politická strategie „vzájemného zdržování“ s KDU-ČSL J. Luxe znemožňovala prosadit strukturální reformy sociálního, důchodového a zdravotního systému.
- **2007:** ODS, přestože měla v Poslanecké sněmovně čtyřnásobně větší počet mandátů než zbývající koaliční strany, musela přistoupit na rozsáhlé kompromisy především v oblasti životního prostředí. Tehdy Zelení mj. zablokovali rozvoj jaderné energie a dojednali výjimky na různé ekologické produkty. Drolení koaličních stran následně zcela zablokovalo reformu zdravotnictví.

Plusy a minusy koaličního vládnutí

- **Plusy:** Vláda dokončuje systémové změny zahájené v roce 2008, prosadila dva úsporné státní rozpočty, snižuje tempo zadlužování a výdaje ve státní správě. Naše snaha o strukturální reformy a rozpočtová politika je ceněna v zahraničí významnými mezinárodními institucemi. Dluhopisy České republiky jsou finančními trhy považovány za bezpečné s rekordně nízkými výnosy, což svědčí o důvěryhodnosti konsolidačního úsilí vlády. Viditelně se mění se přístup v boji proti korupci.
- **Minusy:** Dojem z vládnutí je negativně poznamenaný obrazem koaličních šarvátek a kauz, z nichž většina se týká minulosti. Vládě se zatím nepodařilo o svých záměrech přesvědčit větší část veřejnosti. Některé systémové změny vyžadují korekce, vyplývající z jejich zavádění do praxe. Reforma zdravotnictví je v půli cesty, reforma středního a vysokého školství dosud nebyla zahájena.

VOLEBNÍ PROGRAM ODS A PROGRAM VLÁDY

Z usnesení 22. Kongresu ODS, říjen 2011

3. K programovým a ideovým pilířům

Kongres Občanské demokratické strany:

- 3.2. konstatuje, že se občanským demokratům v posledních dvou politických vládách daří prosazovat své programové priority a vlastní návrhy reforem.

Následuje výčet významnějších bodů volebního programu ODS, které se podařilo do koaliční smlouvy prosadit (některé s úpravami parametrů) a další body, které jsou z programu ODS realizovány.

1) Veřejné finance

- **Finanční ústava**, která nastaví mantinely a brzdy vůči rozhazovačné rozpočtové politice, bude omezovat vlády v předkládání nadměrných rozpočtových schodků
- **Národní rozpočtová rada** bude ověřovat výdajové rámce a návrhy ovlivňující rozpočet
- **Jednotné inkasní místo**, které sjednotí výběr daní, cel sociálního a zdravotního pojištění, zjednoduší administrativu a sníží náklady státu
- **Zjednodušení daňového systému** seškrtáním desítek daňových výjimek a osvobození, daň darovací a dědická bude spadat pod daň z příjmu
- **Vyrovnané rozpočty** do 6 let za předpokladu ekonomického růstu (ve volebním programu do 7 let)
- **Předložení návrhu státního rozpočtu se schodkem maximálně 3 % v roce 2013** (ve volebním programu v roce 2012)
- **Snížení provozních výdajů** veřejného sektoru o 10 % (v programu o 5 %) a **kapitálových výdajů** o 5 % (v programu o 4 %)
- **Vyšší zdanění loterií a veškerého hazardu**
- **Dokončení projektu Státní pokladny** a realizace **Účetní reformy veřejné správy**, což přispěje ke zprůhlednění finančních toků
- **Fúze regulatorních institucí** v síťových odvětvích s cílem zvýšit v těchto odvětvích konkurenci
- **Centrální nákupy, on-line aukce a sdílené služby**, které zjednoduší administrativu a sníží ceny nákupu zboží a služeb
- **Zveřejňování výdajů nad 1 milion korun** na internetu
- **Pozměňující návrhy ve 2. čtení** ve Sněmovně nesmí zvyšovat schodek státního rozpočtu

Důchodový systém

- **Důchodová reforma na základě závěrů Bezděkovy druhé komise**, obsahuje parametrické změny průběžného státního pilíře a zřízení druhého pilíře s možností vyvázání části soukromých prostředků do penzijních fondů (opt-out)
- **Penzijní spoření** rozšiřuje možnosti zvýšit příjmy ve stáří, dobrovolně bude možné vyvést 3 % z důchodového pojištění + dodat 2 % do penzijních fondů (v programu ODS je 4 + 2 %)
- **Důsledná kontrola státu** nad penzijními fondy bude zajištěna přísnou regulací a dohledem ČNB, majetek klientů bude oddělen od majetku penzijních společností, stát bude garantovat maximální výši poplatků
- **Příjmy z privatizace na důchodovou reformu** budou soustředěny na speciálním a již vytvořeném účtu
- **Dobrovolný převod 1 % sociálního pojištění** na zvýšení důchodu rodičům (zatím z finančních důvodů odloženo)
- **Postupné prodlužování odchodu věku do důchodu nad 65 let** po roce 2031 s prostorem k dalším úpravám dle skutečného vývoje
- **Zachování valorizace důchodů** podle zákonného rámce

Sociální systém a pracovní místa

- **Adresnější vyplácení sociálních dávek** (zrušení sociálního příplatku, snížení příspěvku na péči v I. stupni)
- **Jednodušší sociální systém** (jedno výplatní místo sociálních dávek, snížení počtu dávek pro zdravotně postižené z osmi na dvě)
- **Podmínění výplaty sociálních dávek pracovní aktivitou** účastí ve veřejné službě, veřejně prospěšných pracích, rekvalifikacích nebo vzdělávacích kurzech
- **Nižší podpora v nezaměstnanosti**, pokud zaměstnanec dá výpověď sám z vlastní vůle
- **Zpřísnění postoje k neplatičům nájemného a pořádkových pokut**, pokud pobírají sociální dávky, bude jim z nich přímo strháván dluh.
- **Rozšíření a zjednodušení využívání institutu zvláštního příjemce**, umožňujícího odevzdávat část dávek přímo věřitelům (majitelé bytů apod.)
- **Rozšíření nehotovostní výplaty sociálních dávek** (poukázky, elektronické karty) z dávek hmotné nouze na další dávky
- **Dávky za zajištění školní docházky**, pokud rodiče nezajistí řádnou docházku dětí do školy, budou jim strhávány sociální dávky
- **Motivace k zahájení podnikání**, pokud nezaměstnaný, který začne podnikat jako živnostník, bude moci zároveň pobírat plnou výši podpory v nezaměstnanosti po celou podpůrnou dobu
- **Zavedení elektronické neschopenky** pro vyplácení nemocenské
- **Podpora alternativní nabídky péče o děti** – zřizování firemních a dalších nestátních miniškol a škol za jednodušších podmínek, živností péče o děti a hlídání v domácnosti
- **Daňové zvýhodnění zaměstnavatelů přispívajících na péči o děti** svých zaměstnanců a stejně tak rodičů využívající tuto péči mimo veřejné školky a jesle

- **Pružné čerpání třírychlostní rodičovské** s možností měnit délku pobírání rodičovského příspěvku podle aktuální potřeby do výše 220 tisíc Kč
- **Změna systému péče o ohrožené děti**, který bude směřovat k větší motivaci ke zvyšování počtu pěstounských rodin, například jejich profesionalizací
- **Podpora rozvoje péče o seniory v domácím prostředí** daňovým zvýhodněním členů rodiny, kteří doma pečují o seniory s vyšším stupněm závislosti na jejich péči
- **Posílení sociální terénní práce** v domácnostech pobírajících státní podporu při ověřování pravdivosti údajů v žádostech příjemců dávek s možností odebrat neoprávněně vyplácené dávky
- **Změny zákoníku práce** směrem k vyšší motivaci zaměstnavatelů k vytváření nových pracovních míst
- **Pružnější pracovní doba** spočívající v zavedení pružnějšího konta pracovní doby a umožnění jejího flexibilnější nerovnoměrného rozložení
- **Výhodnější práce na dohodu** o provedení práce prodloužením limitu ze 150 na 300 hodin
- **Uvolnění opakovaného uzavírání a délky smluv** u nově vzniklých pracovních poměrů na dobu určitou (na období 5 let)
- **Sleva na sociálním pojištění u částečných úvazků** pro vybrané okruhy sociálně citlivých skupin (jejich výčet zúžen na rodiče s dětmi do 6 let, zdravotně postižené a pečující o handicapované)
- **Výše odstupného vázána na počet odpracovaných let** u zaměstnavatele (do 1 roku práce – 1měsíční odstupné, do 2 let práce – 2měsíční odstupné, nad 2 roky práce – 3měsíční odstupné)
- **Vzdělávání a rekvalifikace z evropských fondů** jako jedno z protikrizových opatření umožňujících udržet zaměstnanost v krizi postižených podniků
- **Možnost „půjčování“ zaměstnanců** mezi firmami (se souhlasem zaměstnance), což zaměstnavatelům pomůže překonat výkyvy v poptávce a udržet zaměstnanost
- **Přísnější postihy za nelegální práci** zvýšením pokut při jejím prokázání
- **Podpora výstavby sociálního bydlení** a startovacích bytů pro mladé rodiny

Zdravotnictví

- **Posílení práv pacienta**, který musí mít přístup ke všem potřebným informacím a garanci práva vybrat si zdravotnické zařízení, zdravotní pojišťovnu i pojistný produkt, bude moci podat si stížnost na kvalitu a zajištění péče i pojištění
- **Zavedení standardu zdravotní péče** hrazené z veřejného zdravotního pojištění (definice „nároku“), vytvoření podmínek pro čerpání nadstandardu, částečně hrazené nebo nehrazené lékařské péče
- **Podpora prevence** celonárodních screeningových programů, spočívající v umožnění zdravotním pojišťovnám pozitivně motivovat pojištěnce, kteří se účastní preventivní péče
- **Posílení kontroly státu** nad penězi ve veřejném zdravotním pojištění, nad zdravotními pojišťovnami a kvalitou poskytovaných služeb
- **Transformace fakultních nemocnic na univerzitní nemocnice** na evropsky standardním neziskovém principu a na bázi spolupráce státu a univerzit

- **Podpora domácí a dlouhodobé péče** především v domácnostech pacientů, podpora terénních a ambulantních služeb přizpůsobených potřebám pacienta jako alternativa ústavní dlouhodobé péče, zabezpečení rozvoje paliativní a hospicové péče
- **Elektronizace zdravotnictví** jako nástroj ke zvýšení transparentnosti a efektivity zdravotního systému
- **Zavedení transparentních čekacích seznamů** pro jednotlivé druhy zdravotní péče
- **Zajištění dostupné zdravotní péče** bez ohledu na bydliště pacienta a doby (definice časové a geografické dostupnosti zdravotní péče)
- **Provádění elektronických aukcí a centrálních nákupů** organizovaných státem u svých zařízení a poskytovatelů zdravotní péče
- **Dokončení reformy postgraduálního a celoživotního vzdělávání**
- **Pokračování v koncentraci superspecializované péče**, aby každý občan nezávisle na tom, kde bydlí, měl garanci přístupu k nejmodernější péči na evropské úrovni
- **Zdravotní pojišťovny nebudou privatizovány**, zůstanou veřejnoprávními institucemi a bude zachována jejich konkurence

Podpora podnikání a doprava

- **Omezení nadbytečné byrokracie v podnikání**, každý rok budou zrušeny nebo zredukovány nejhorší a nejvíce zatěžující regulace
- **Jednodušší ukončení živnosti**, v případě ukončení živnosti nebude muset živnostník platit daň z příjmu z faktur, které jsou více než 4 roky po splatnosti
- **Splatnost faktur státu do 30 dnů**, kdy veřejný sektor (stát, kraje a obce) půjde při splácení závazků příkladem
- **Platby DPH jen z uhrazených faktur** a zavedení povinnosti platit DPH pouze z uhrazených faktur se zamezením možnosti zneužívání
- **Zjednodušení administrativy pro založení firmy**, úřady nebudou moci od žadatele požadovat potvrzení od jiného úředníka veřejné správy
- **Rozšíření garance úvěrů malým a středním podnikům** prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky a České exportní banky
- **Jednodušší stavební zákon** zjednoduší stavební řízení a usnadní život všem stavebníkům
- **Podpora jaderné energetiky**, výstavby nových bloků jaderné elektrárny Temelín a modernizaci jaderné elektrárny Dukovany v rámci vyváženého energetického mixu
- **Energetická burza**, podpora dalšího prohloubení a rozšiřování její činnosti, jelikož prokazatelně snížila předchozí enormně rychlý růst cen elektřiny
- **Přehodnocení podpory obnovitelných zdrojů energie** ve prospěch ekologicky i ekonomicky udržitelných forem
- **Zvyšování konkurence v energetice**, aby každý zákazník mohl administrativně snadněji přecházet mezi dodavateli energií
- **Zavedení transparentního systému odměňování managementu** státem přímo či nepřímo vlastněných organizací
- **Radikální snížení počtu operačních programů** pro příští programovací období, zefektivnění čerpání peněz strukturálních fondů z EU

- **Podpora soukromých investic do dopravní infrastruktury**, projektů založených na partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP)
- **Vytvoření konkurenčního prostředí na železnici**, vpuštění soukromých dopravců, dokončení transformace Českých drah
- **Spravedlivější silniční zákon**, bodový systém je změněn tak, že trestá skutečné piráty silnic a odstraňuje zbytečnou šikanu

Právo, boj proti korupci, státní správa

- **Pokračování v elektronizaci justice** zejména v oblasti datových schránek a na ně navazujících aplikací a systémů, zavedení elektronického trestního řízení a zavedení elektronického soudního spisu
- **Nový trestní řád** postavený na principu lepší ochrany obětí trestných činů
- **Nový občanský zákoník** sjednotí několik dosud samostatných zákonů, vychází z principů přirozeného práva a smluvní volnosti
- **Zvyšování zaměstnanosti vězňů** úpravou předpisů, které umožní vytvořit materiálně technické podmínky pro další zaměstnávání vězňů ve výkonu trestu
- **Zákon o bezplatné právní pomoci** stanoví jasná pravidla pro poskytování bezplatné právní pomoci pro všechny, kteří ji potřebují
- **Zvýšení dohledu nad exekutory** jako součást změny občanského soudního řádu tak, aby poskytovali kvalitní služby občanům a nepoškozovali jejich práva
- **Zřízení specializovaných soudních senátů a specializovaných útvarů státního zastupitelství** zejména v boji proti korupci a závažné finanční kriminalitě
- **Transparentnější veřejné zakázky** vedoucí mj. k zamezení účasti na veřejných zakázkách subjektům, které porušují zákon, zamezení přehnaně omezujícím kvalifikačním požadavkům, složení výběrových komisí bude určováno losem
- **Veřejné zakázky na internetu** jsou povinné pro veřejnou správu, která bude muset zveřejňovat všechny podstatné informace o veřejných zakázkách, veškeré údaje o veřejné zakázce musí být evidovány a archivovány v elektronické podobě
- **Větší transparentnost firem**, veřejných zakázek se budou moci účastnit pouze firmy, které prokážou dostatečně celou svou vlastnickou strukturu
- **Zpřísnění trestů za korupci u úředních osob** vedoucí až k trestu zákazu činnosti a propadnutí majetku
- **Povinné hodnocení dopadů rizika korupce (CIA)** jako součást návrhu zákona nebo jeho novely předkládaného do legislativního procesu
- **Elektronické volby** se záměrem zavést je ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2014
- **Pokračování v elektronizaci státní správy** s cílem přibližovat veřejnou správu občanům a zprůhlednit a zefektivnit procesy ve veřejné správě
- **Dokončení projektu základních registrů** s využitím evropských prostředků
- **Zavedení přímé volby prezidenta** novelou Ústavy ČR
- **Zavedení vyslovení konstruktivní nedůvěry vládě**, tedy principu, že nedůvěra vládě v průběhu volebního období je vyslovena až po získání podpory pro nového předsedu vlády v Poslanecké sněmovně

- **Slučování a rušení nadbytečných agend a úřadů státní správy** se snahou o odstranění duplicit a snížení výdajů ve státní správě

Vzdělávání a společnost

- **Podpora existence škol v malých obcích** s cílem zachování dostupnosti předškolního a základního vzdělávání
- **Povinná výuka anglického jazyka od 3. třídy** základní školy bude zajištěna změnou závazných učebních dokumentů
- **Zavedení pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání** v 5. a 9. ročníku základního vzdělávání, transparentní zveřejňování výsledků škol potřebné pro jejich srovnání
- **Jednotná závěrečná zkouška v učňovském školství** a podpora rozvoje odborného vzdělávání učňů
- **Společná část maturitní zkoušky** zajistí potřebnou kvalitu maturit
- **Důraz na zvyšování kvality vysokoškolského vzdělání**, aby více odpovídalo požadavkům zaměstnavatelů a zajišťovalo větší flexibilitu absolventů na trhu práce
- **Zavedení účinného systému finanční pomoci studentů** opírajícího se o základní studijní granty, sociální stipendia, podniková stipendia, spoření na vzdělání a studentské půjčky
- **Zvýhodněné studijní půjčky** určené na krytí nepřímých nákladů spojených se studiem (strava, ubytování)
- **Zavedení finanční spoluúčasti absolventů vysokých škol** na hrazení nákladů jejich studia formou zápisného (v programu je odložené školné)
- **Podpora vzniku center excelence na výzkumných univerzitách** i veřejných výzkumných institucích a vytvoření podmínek umožňujících budování špičkových škol doktorských studií
- **Zvýšení prestiže bakalářského vzdělávání** a jeho praktické uplatnitelnosti na trhu práce
- **Daňové zvýhodnění spolupráce** ve vědě a výzkumu mezi univerzitami, vědou, výzkumem a podnikatelským sektorem.
- **Podpora firemního výzkumu a vývoje** z veřejných zdrojů bude podmíněna spoluprací mezi veřejným a soukromým sektorem na stanovených prioritních tématech
- **Podpora vícezdrojového financování sportu** založeného na čtyřech pilířích, a to na státní podpoře, veřejné podpoře, soukromých zdrojích a vlastních zdrojích sportovních organizací
- **Nový památkový zákon** zajistí jednodušší a přitom účinný, transparentní, předvídatelný a odborně garantovaný způsob ochrany památek, bez ohledu na jejich vlastnictví
- **Narovnání vztahu státu s církvemi a náboženskými společnostmi**, aby mohly být napraveny některé historické křivdy, a církve a náboženské společnosti mohly plnit své funkce nezávisle na státu
- **Garance maximální míry svobody slova** při vědomí odpovědnosti za obsah mediálního sdělení, včetně oblasti internetu

Životní prostředí a zemědělství

- **Prosazování energetických úspor**, tedy moderních účinných technologií výroby, účinného zateplování budov, výstavby nízkoenergetických budov nebo úsporných spotřebičů
- **Vyvedení tranzitní dopravy z center** pomocí obchvatů měst a obcí, zvýší plynulost dopravy a sníží zátěž ovzduší
- **Podpora zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí** a technologií s nízkými energetickými a materiálovými nároky
- **Územní plánování musí být nástrojem harmonického rozvoje obcí a měst** a jejich začlenění do krajiny
- **Využití ekologicky čistých zdrojů energie**, kam patří jaderná energie a efektivní využití obnovitelných zdrojů
- **Dokončení odstranění starých ekologických škod** – závazku státu z privatizace, které musí být nákladově efektivní
- **Dokončení výstavby čistíren odpadních vod a kanalizací** v malých obcích, budování protipovodňových opatření a suchých poldrů
- **Snížení byrokracie v ekologických předpisech**, snaha o efektivní veřejnou správu v oblasti životního prostředí, o snížení administrativní zátěže občanů a podnikatelů
- **Efektivnější ochrana ovzduší** a zdraví obyvatel před znečišťováním vlivem dopravy, průmyslových zdrojů a lokálních topenišť bude zajištěna novým zákonem o ochraně ovzduší
- **Narovnání práv vlastníků a nájemců**, dořešení pozemkových úprav, evidence pozemků a dokončení zemědělských restitucí
- **Podpora místní výroby potravin**, potravinářských specialit a zřizování malých potravinářských provozů lokálního charakteru
- **Redukce byrokracie v podnikání a administrativního aparátu v rezortu zemědělství**, aby se snížily rozpočtové výdaje, mj. racionalizací a integrací stávajících kontrolních orgánů
- **Vytváření podmínek pro tvorbu nových pracovních příležitostí** a pro setrvání mladých a vzdělaných lidí na venkově
- **Rozvoj ekologického zemědělství**, které bude podporovat jeho roli v uchování rázu krajiny, ve zvýšení retenční schopnosti půdy a ve výrobě biopotravin
- **Stabilizace podmínek podnikání v lesnictví**, prosazování efektivních, ale současně konzervativních způsobů správy lesů
- **Podpora narovnání podmínek pro zemědělce ze starých a nových členských států Evropské unie**, aby je EU nezatěžovala nadbytečnými předpisy a byrokratickou zátěží

Zahraničí a bezpečnost

- **Udržování a prohlubování transatlantické vazby** a rozšiřování spolupráce se Spojenými státy americkými do dalších oblastí
- **Podpora liberalizace světového obchodu** jako nástroje zvýšení růstu světové ekonomiky, odstraňování celních bariér a dalších omezení mezinárodního obchodu
- **Důsledná a efektivní proexportní politika států** se zaměřením na dynamicky se rozvíjející státy a trhy s přihlédnutím k bezpečnostním zájmům ČR

-
- **Zvyšování vnější energetické bezpečnosti ČR** především diverzifikací zemí energetických zdrojů a přepravních tras s cílem snížení české závislosti na jedné zemi
 - **Podpora dalšího rozšiřování EU** za podmínky ponechání stávajících kritérií pro vstup, z regionálního pohledu je prioritou jihovýchodní Evropa a dále státy Východního partnerství
 - **Schvalování národních rozpočtů musí zůstat výsadní pravomocí členských států**, případné sankce za porušování Paktu stability a růstu musí být aplikovatelné pro všechny členské státy bez rozdílu a musí být vynutitelné
 - **Úsilí o pokračování liberalizace služeb v EU** a o odstraňování zbývajících bariér ve volném pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu
 - **Podpora strukturálních reforem**, zlepšování podnikatelského a investičního prostředí, snižování administrativní zátěže, zvyšování flexibility trhu práce a odbourávání nadbytečných evropských regulací
 - **Obezřetný přístup k přijetí eura**, o kterém bude možné případně uvažovat, pokud výhody převýší nevýhody a v případě příznivého vývoje v eurozóně
 - **Posílení ekonomické diplomacie**, aby tato služba přinášela našim exportérům více možností
 - **Plnění závazků v NATO**, s členstvím v NATO a EU musí Česká republika nést i odpovídající díl odpovědnosti za naplnění kolektivně přijatých rozhodnutí
 - **Účast v mezinárodních operacích**, nelze dopustit sebemenší oslabení vůle naší země dostát spojeneckým závazkům, zejména s ohledem na účast ČR v operacích Severoatlantické aliance
 - **Pokračování v restrukturalizaci a modernizaci obranných sil** v souladu s ekonomickými možnostmi státu
 - **Zprůhlednění a zlevnění armádních nákupů**, zrušení prostředníků pro nákup armádní techniky
 - **Zřízení Generální inspekce bezpečnostních sborů**, která zajistí nezávislou kontrolu činnosti bezpečnostních sborů

VEŘEJNÉ FINANCE

1) Výsledky a dopady

Klíčovou prioritou je snižování zadlužování

- Klíčovou prioritou vlády je konsolidace veřejných financí a snižování schodků veřejných rozpočtů. Zadlužování je veřejným nepřítelem číslo jedna. Česká republika je spolu s Estonskem jednou ze dvou evropských zemí, které byl v posledních dvou letech zvýšen rating o nejméně dva stupně, zatímco v 11 zemích poklesl, v některých zemích mnohonásobně. Abychom si tento pozitivní vývoj udrželi, bude naším cílem postupný pokles schodku veřejných rozpočtů ze 4,8 % HDP v roce 2010 na 2,9 % v roce 2013 a až na 2,5 % v roce 2014.

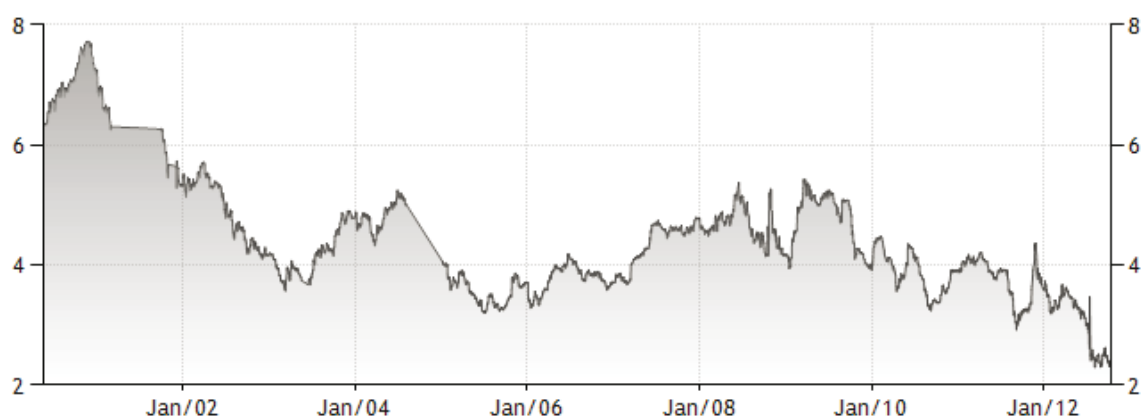
Úsporné státní rozpočty na roky 2011 a 2012

- Ačkoli je absolutní výše schodku státního rozpočtu vlivem ekonomické krize stále vysoká, podařilo se v roce 2011 prosadit nejvýraznější snížení hrozícího schodku státního rozpočtu. V rozpočtu v loňském roce se podařilo uspořit celkem 78 miliard korun (beze změn by dosáhl výše 221 miliard korun). Schodek státního rozpočtu v roce 2012 klesne o dalších téměř 40 miliard korun a návrh rozpočtu na rok 2013 opět počítá s poklesem.

Zlevnění dluhové služby

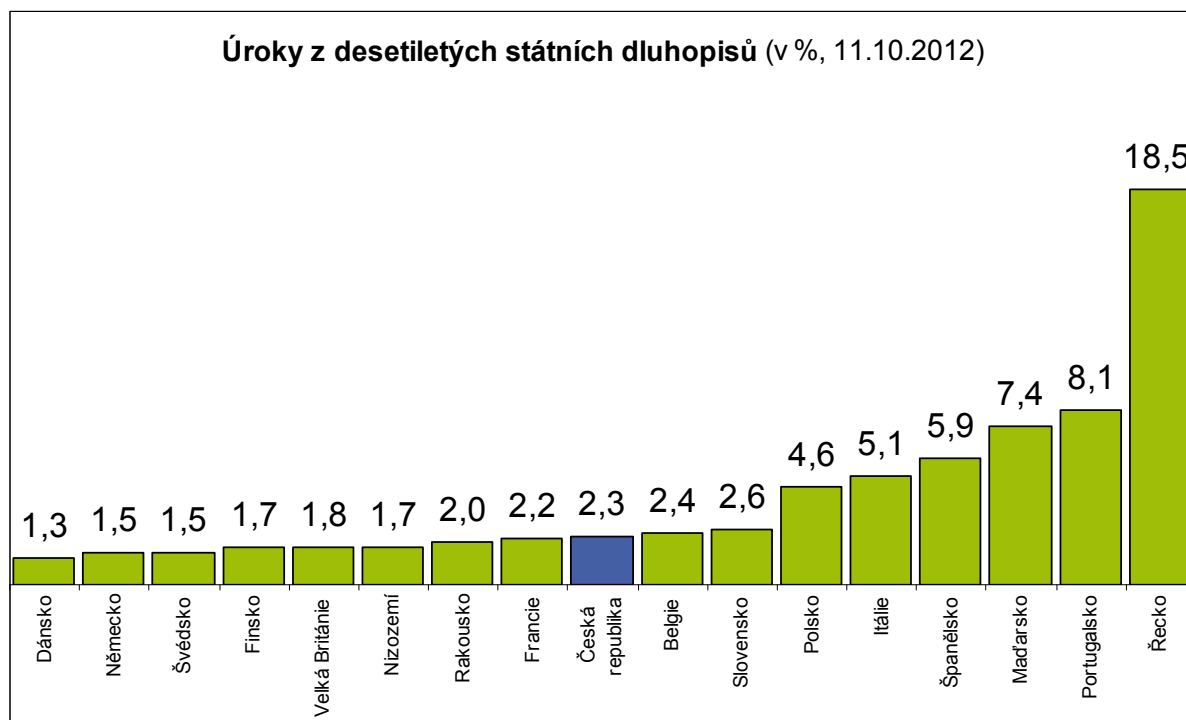
- Zlepšení ratingu zlevnilo správu českého dluhu. Za desetileté dluhopisy nyní platíme nejnižší úroky v historii ČR, kolem 2 %, tedy zhruba na stejné úrovni jako Francie a nejméně poloviční oproti Itálii (5,1 %), Španělsku (5,9 %) nebo Maďarsku (7,4 %).

Vývoj 10letých českých dluhopisů od roku 2000

- V roce 2010 se díky lepšímu úrokovému vývoji podařilo ušetřit daňovými poplatníky téměř 28 miliard korun, loni 17 miliard korun a letos to bude zhruba dalších 20 miliard korun. Tento pozitivní efekt se projevuje také ve výhodnějším

financování českých firem, které jsou vázány ratingem České republiky. Levnější financování firem znamená podporu podnikatelské činnosti, investic a zejména zaměstnanosti. Pokud bychom nyní platili úroky jako za vlády ČSSD (přibližně 4 %), tak bychom jenom na dluhového službě platili ročně zhruba o 30 miliard korun více.

Stát nejdříve šetří u sebe

- Dominantní jsou úspory ve výdajích státu, které tvoří více než dvě třetiny podílu na snižování schodků veřejných rozpočtů. Jen na ministerstvech spravovaných ODS dojde v letech 2010 - 2014 ke snížení výdajů o 40 až 55 %. V letech 2010 - 2011 jsme snížili kumulované výdaje ministerstev o téměř 80 miliard korun, z toho jen objem mezd zaměstnanců je nižší o 8 miliard korun. Počet pracovních míst na ministerstvech přitom ve stejném období poprvé poklesl, a to o 15 tisíc.

Sociální mandatorní výdaje klesnou o 80 miliard korun

- V letech 2008 – 2010 jsme vlivem sociálních reforem ušetřili na sociálních mandatorních výdajích 100 miliard korun. Kumulované sociální mandatorní výdaje se snižují i v tomto volebním období, do roku 2014 až o 80 miliard korun.

V ČR jsou nejnižší čisté odvody státu rodin s dětmi v OECD

- Systém rovné daně z příjmu fyzických osob zavedený v roce 2008 je solidární s nízkopříjmovými skupinami. Podle ČSÚ na systému rovné daně vydělaly zejména nízkopříjmové skupiny a rodiny s dětmi. Lidé s nižšími příjmy neplatí žádnou daň z příjmu. Zaměstnanci s jedním dítětem neplatí daň z příjmu do výše 14 700 Kč měsíčně hrubého, se 2 dětmi do výše 19 000 Kč, se 3 dětmi do výše 23 300 Kč a se 4 dětmi do výše 27 800 Kč. Bezmála čtvrtina rodin s dětmi dosáhla na tzv. daňový

bonus, takže jim byly vyplaceny různě vysoké částky z titulu daňového zvýhodnění na děti. Tyto domácnosti tak v řadě případů měly vyšší čistý příjem než hrubý.

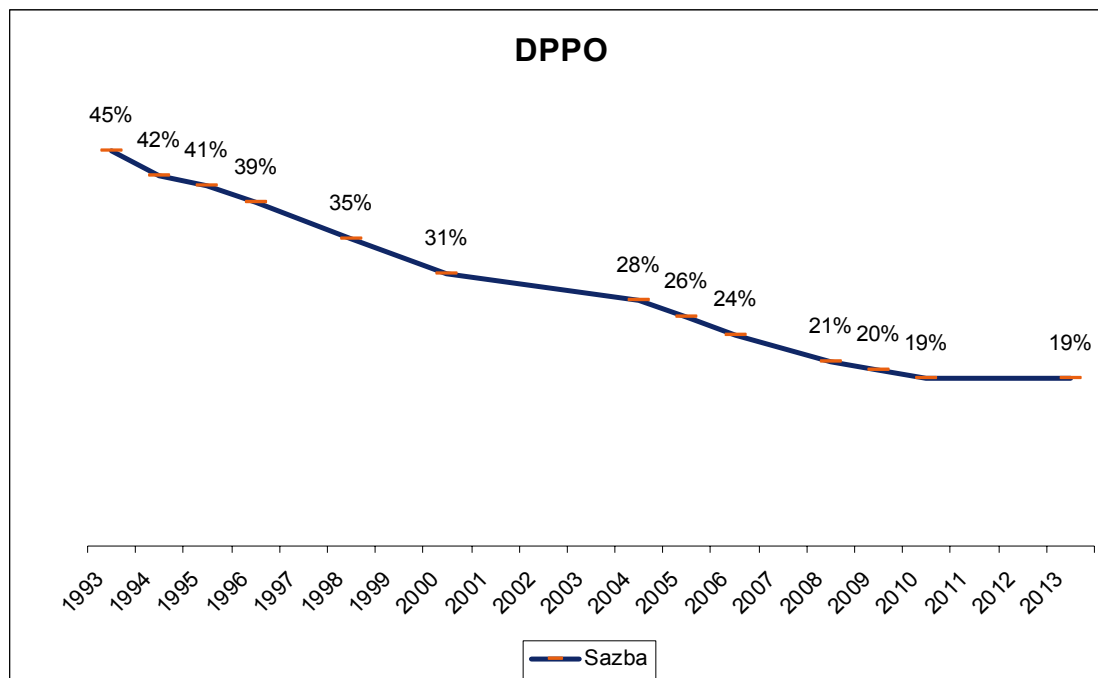
- Česká republika má nejnižší čisté odvody státu rodin s dětmi v Evropě (i v zemích OECD). Rodiny se dvěma dětmi a jedním příjmem u nás v průměru více od státu dostanou než zaplatí na přímých daních a odvodech. Peněžní dávky jsou v takovém případě vyšší než daň z příjmů zaměstnanců a příspěvku na sociální zabezpečení.
- Přímé zdanění dál klesá. Dopady úsporných kroků byly rodinám s dětmi částečně kompenzovány zvýšením slevy na dani na dítě o 1800 korun ročně. Čisté příjmy domácností ve všech kategoriích přitom v prvním čtvrtletí 2012 meziročně stouply v průměru o více než 5 %.

Snížení vedlejších nákladů práce

- Od roku 2009 zaměstnanci ušetřili celkem 18 miliard korun ročně. Sociální pojištění (vedlejší náklady práce) v té době kleslo z 34 % na 31,5 %, což pozitivně přispívá k vývoji zaměstnanosti. ODS brání jakékoli snaze zvyšovat vedlejší náklady práce.

Stabilní daň z příjmu firem

- Daň z příjmu právnických osob klesla z 24 % v roce 2007 na 19 % v roce 2010. Pokračoval tak postupný pokles přímých firemních daní. Ještě v roce 1997 dosahovala firemní daň výše 39 %. V rámci vyjednávání o stabilizačním balíčku ODS zabránila zvyšování firemních daní.

Rozpočtové určení daní zvýhodní menší města

- V duchu koaliční smlouvy jsme prosadili kompromisní návrh novelizace rozpočtového určení daní, který zvýhodní především obce a menší města do 10 tisíc obyvatel, ale

zároveň výrazněji neovlivní větší města tak, aby se mohla dále rozvíjet. Podle původního návrhu ministerstva financí by čtyři největší města přišla o 5 miliard korun. ODS dosáhla kompromisu, kdy tato částka poklesne na 1,5 miliardy korun.

Co se připravuje

Finanční ústava

- Vláda schválila tzv. finanční ústavu, která ukládá povinnost usilovat o vyrovnané hospodaření s veřejnými rozpočty. ODS prosazuje „dluhovou brzdu“, tedy zákon o dlouhodobě vyrovnaných veřejných rozpočtech už od roku 1999, v současné podobě už 2,5 roku. Finanční ústava zavede brzdy rozhazovačné politiky vlád, bude omezovat vlády v předkládání nadměrných rozpočtových schodků pod finančními sankcemi pro poslance, kteří by pro takové schodky hlasovali. Podobné dluhové brzdy dnes má nebo přijímá řada evropských zemí. Na fiskální politiku by měla dohlížet nezávislá Národní rozpočtová rada.

Jednotné inkasní místo (JIM)

- V roce 2014 má být spuštěno Jednotné inkasní místo pro daně, cla, sociální a zdravotní pojištění. Daňový poplatník bude vyplňovat pouze jeden formulář a odvede na jednom místě jednu platbu. Sníží se tak náklady státu a administrativa. JIM šetří čas a peníze. Jenom centralizace finanční správy přinese úsporu 150 miliónů korun ročně a celní správy 120 miliónů korun ročně.

Jednodušší daňový systém

- V rámci změn daně z příjmu bude odstraněno 32 daňových výjimek a osvobození, z toho 20 u fyzických osob a 12 u právnických osob. Zachovány zůstaly mj. výdajové paušály, podpora vzdělávání, vědy a výzkumu (rozšířeno), podpora rodiny a zajištění ve stáří, podpora charity (zvýšení limitu pro odečitatelnou položku z 5 procent na 10 procent daňového základu), podpora bydlení aj. Daňová reforma začne platit se vznikem Jednotného inkasního místa.

Přesun ke zdanění spotřeby

- V rámci daňové reformy se přesunuje váha od zdanění práce ke zdanění spotřeby, nezvyšují se firemní daně a snižují se vedlejší náklady práce pro zaměstnavatele. Daň darovací a dědická bude spadat pod daň z příjmů, dojde ke zrušení daně z dividend. Daň dědická a darovací bude zahrnuta pod daň z příjmů, čímž se zjednoduší legislativa. Bude snížena celková odvodová zátěž pro OSVČ.

Jednotná daň z úhrnu mezd

- Spojíme odvody za zaměstnance na straně zaměstnavatele do jednotné daně z úhrnu mezd, která bude zároveň o 1,5 % nižší, než je současný stav všech odvodů.

2) Stabilizační balíček pro rok 2013

Důvody přijetí stabilizačního balíčku

- Stabilizační balíček si vynutily zhoršené ekonomické okolnosti. Jeho cílem je dodržet konsolidační strategii vlády snižovat schodky veřejných rozpočtů, v roce 2013 pod

3 % HDP. Vzhledem k dosavadním rozsáhlým úsporám v resortech bylo zjevné, že tentokrát nebudou stačit jen úsporná opatření na straně výdajů, ale je nutné přijmout opatření i na straně příjmů.

- Vláda již na podzim roku 2011 avizovala, že připraví společně s NERV sadu rozpočtových opatření. Důvodem byla postupující krize eurozóny, která sice zatím neeskalovala do černých scénářů, ale přesto ovlivnila růst české ekonomiky. Vzhledem k extrémní obchodní provázanosti se státy Unie můžeme letos proti původním makroekonomickým výhledům očekávat stagnaci ekonomiky. Tento vývoj kopíruje situaci v eurozóně.

Jak vznikl stabilizační balíček

- **Červenec 2011:** Ministerstvo financí odhaduje růst české ekonomiky v roce 2012 na 2,5 % HDP.
- **Srpen 2011:** Česká národní banka odhaduje růst české ekonomiky v roce 2012 na 2,2 % HDP (pro rok 2013 růst 3,8 % HDP).
- **Říjen 2011:** Ministerstvo financí snižuje odhad růstu pro českou ekonomiku v roce 2012 na 1,0 %.
- **Říjen 2011:** Národní ekonomická rada vlády (NERV) byla vládou požádána, aby rozpracovala tři možné scénáře budoucího vývoje – optimistický (stagnace ekonomiky), recese a krize.
- **Listopad 2011:** ČNB odhaduje pro českou ekonomiku v roce 2012 růst 1,2 % (v roce 2013 růst 2,7 %).
- **Prosinec 2011:** NERV prezentuje ekonomickým ministrům vypracovaný materiál se třemi možnými scénáři budoucího vývoje. Rada navíc představila sadu možných rozpočtových opatření, jak na straně příjmů, tak výdajů.
- **Leden 2012:** Ministerstvo financí zveřejňuje predikci ekonomiky pro letošní rok: růst pouze 0,2 % (v roce 2013 růst 1,6 %).
- **Únor 2012:** ČNB odhaduje pro letošek stagnaci ekonomiky, příští rok růst o 1,9 %.
- **Březen 2012:** Vláda schválila vázání výdajů státního rozpočtu na letošní rok ve výši 23,6 miliardy korun.
- **Duben 2012:** Vláda schválila úsporná opatření na roky 2013 a 2014 na základě předchozí politické dohody tří koaličních stran.
- **Červenec 2012:** Stabilizační balíček byl v Poslanecké sněmovně schválen ve třetím čtení. Z koaličních poslanců proti němu nikdo nehlasoval.
- **Srpen 2012:** Senát stabilizační balíček neschválil.
- **Září 2012:** Poslanecká sněmovna v opětovném hlasování po vrácení Senátem stabilizační balíček neschválila.

Návrhy NERV související se stabilizačním balíčkem

- V rámci zadání vlády NERV vypracoval tzv. balíček opatření pro případ recese či hlubší hospodářské krize v ČR. Jelikož je současný vývoj ekonomiky odhadován v letošním roce jako mírně záporný, přistoupila vláda k realizaci pouze některých opatření z dílny NERV. Následuje seznam kroků, které vláda převzala z doporučení NERV (z nichž se část kryla s původními záměry vlády):

Výdaje

- Snížení valorizace penzí (NERV navrhoval v tvrdší variantě dokonce zmrazení růstu penzí),
- Sloučení (zrušení) nadbytečných státních agend a úřadů – do konce roku 2012 bude předložen projekt na snížení výdajů pro rok 2014 ve výši 12 miliard korun,
- Snížení policistů o 1000 (vláda snížila počet tabulkových míst),
- Snížení počtu zastupitelských úřadů (ministerstvo zahraničí plánuje zastupitelské úřady více flexibilnější s levnějším provozem),

Fiskální pravidla

- Finanční ústava, kterou v říjnu schválila vláda a půjde co nejdříve do legislativního procesu,
- Zlaté fiskální pravidlo – vláda dodržuje pravidlo při snižování deficitů veřejných rozpočtů „dvakrát snížit výdaje, než se jednou upraví daně“,
- Podpora EGAP – v návrhu státního rozpočtu na příští rok je počítáno s navýšením kapitálu EGAP o 1 miliardu korun a zvýšení pojistné kapacity z 250 na 270 miliard korun,
- Dividendy Lesů ČR – vláda schválila každoroční převod zisku Lesů ČR do státního rozpočtu ve výši 4 miliard korun ročně (začne již letos ve výši 1 miliardy korun),
- Zamezení daňových úniků – ministerstvo financí připravuje sadu opatření zejména proti únikům DPH v oblasti pohonných hmot,

Daně

- Solidární příspěvek z příjmu fyzických osob – kompromisní varianta s platností jen na rok 2013,
- Zvýšení spodní sazby DPH (NERV původně navrhoval sjednocení DPH na 20 %, vládní varianta je mírnější) – kompromisní varianta zachovává základní sazbu DPH ve výši 20 % a zvyšuje spodní sazbu o 1 procentní bod na 15 % s platností na rok 2013,
- Zvýšení daně z převodu nemovitostí ze 3 na 4 % (podle návrhu NERV, ČR má 3. nejvyšší majetkové daně v OECD),
- Zvýšení daně z baleného tabáku (po prvním čtení v PSP) – NERV navrhoval zvýšení na úroveň cigaret (ministerstvo financí navrhuje na úroveň 80 % daně z cigaret),
- Úprava daňových paušálů pro OSVČ (NERV navrhoval výrazné snížení paušálů, vláda se zaměřila zejména na minimalizaci zneužívání systému),
- Emisní povolenky nerozdávat zdarma (vláda schválila, že do roku 2020 půjde do rozpočtu přibližně 40 miliard korun).

Vybraná výdajová opatření na rok 2013

Valorizace důchodů ve výši 1 třetiny inflace a 1 třetiny růstu mezd

- V rámci úsporných opatření bude legislativně upraveno valorizační schéma. Zvyšování důchodů se bude nově odvíjet od třetiny růstu cen (dnes je růst cen zohledněn plně) a třetiny růstu průměrné reálné mzdy (nemění se). Pokud bychom nyní k tomuto kroku nepřistoupili a valorizovali důchody podle současných pravidel, v příštím roce by se zvýšil deficit balance na účtu důchodového pojištění o 20 miliard korun (z letošních 50 miliard korun). Toto omezení valorizace důchodů bude v platnosti tři roky a po tu dobu se sníží sociální mandatorní výdaje celkem o 48 miliard korun.

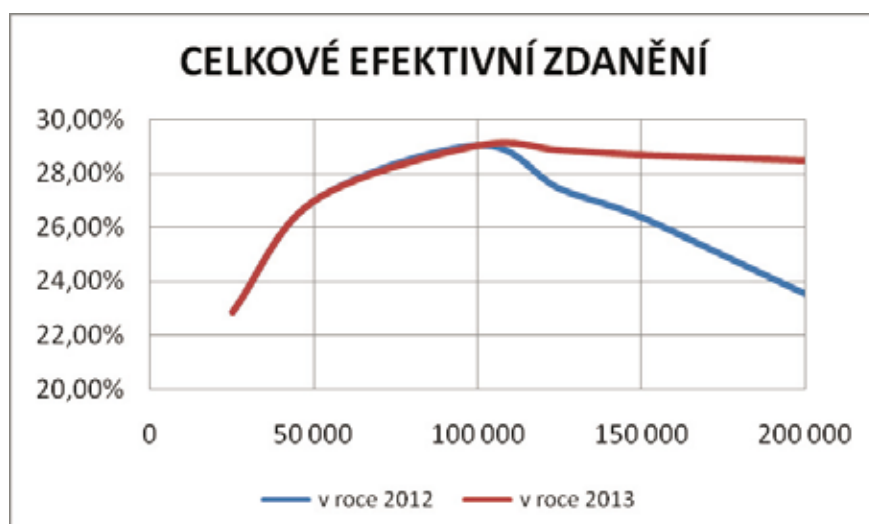
Snížení výdajů na dotace na obnovitelné zdroje energie

- Dotace poskytované z kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu na obnovitelné zdroje energie budou sníženy o 2 miliardy korun ročně. Tento krok je možný díky pozitivnímu vývoji velkoobchodní ceny s elektřinou. Snížení dotace tak nezpůsobí výrazný růst cen elektřiny pro koncové spotřebitele.

Vybraná příjmová opatření na rok 2013

Solidární přírážka k dani z příjmu fyzických osob

- Kompromisní varianta navrhuje pro rok 2013 přechodně zavést solidární přírážku k dani z příjmu fyzických osob pro základ daně nad stropy sociálního pojištění (čtyřnásobek průměrné mzdy) se sazbou 7 %. Toto opatření je mj. v souladu s koaliční smlouvou, která se zavázala odstranit degresi nad stropy sociálního pojištění, a je symbolickým projevem solidarity s ostatními společenskými vrstvami, na něž dopadají úsporná opatření. Z grafu vyplývá, že solidární přírážka 7 % narovnáva dosavadní daňovou degresi nad stropy sociálního pojištění.

Pásma daně z příjmů fyzických osob 1993 - 2012

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet pásem	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	1	1	1
Nejnižší sazba	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	12	12	15	15	15	15	15
Nejvyšší sazba	47	44	43	40	40	40	40	32	32	32	32	32	32	32	32	15	15	15	15	15

Zvýšení spodní sazby DPH o 1 % na jeden rok

- Kompromisní varianta navrhuje zvýšit spodní sazbu DPH pro rok 2013 o 1 procentní bod na 15 %, základní sazba 20 % bude zachována. V roce 2014 se vrátí spodní sazba na původní úroveň. V době krize evropské vlády přistupují ke zvyšování nepřímých daní v čele s DPH velmi často. Celkem 18 zemí z 27 Evropské unie zvýšilo od začátku krize DPH (nezvyšovaly jej většinou jen ty státy, které mají celkově vyšší daňové zatížení). Průměrná základní sazba DPH vzrostla v EU v letech 2007 – 2012 z 19,5 % na 21 %. DPH zvyšovaly i pravicové vlády, mj. ve Velké Británii a Španělsku.

Úprava výdajových paušálů OSVČ

- Stávající výše výdajových paušálů bude zachována. U činností spadajících do paušálů ve výši 40, resp. 30 % bude výše odpočtu prostřednictvím paušálu omezena 800 tisíci korunami, resp. 600 tisíci korunami (tedy maximální strop pro využití paušálu bude 2 miliony korun). Paušály mají být primárně nástrojem zjednodušení administrativy. Ti, kdo využívají výdajové paušály pak nebudou moci využívat některé daňové úlevy. Zůstane ale zachována možnost využívat základní slevu na poplatníka a slevy pro tělesně postižené, případně i některé další položky odečitatelné od základu daně. Důvodem úpravy paušálů je omezit jejich zneužívání a mírně přizpůsobit efektivní daňové zatížení OSVČ vyspělým zemím. Ještě v roce 2008 se vybralo od OSVČ přes 9 miliard korun, loni se vybralo pouze 1,5 miliardy korun.

Bez schválení balíčku by byl schodek o desítky miliard korun vyšší

- Pokud by nedošlo ke schválení stabilizačního balíčku, schodek veřejných rozpočtů by stoupl o desítky miliard korun a nebylo by možné dosáhnout cíle postupného snižování deficitů veřejných rozpočtů. Tento odklon od konsolidační strategie by se mohl projevit zhoršením pohledu finančních trhů a snížením ratingu. Dopady navrhovaných daňových úprav do inflace jsou minimální a jednorázové. Inflace letos vzroste ze 2 na 3 %, v roce 2013 opět klesne na 2 %.

Celkové daňové zatížení v roce 2014 klesne

- V kompromisní variantě jsou daňové změny nastaveny tak, že složená daňová kvóta bude v roce 2014 nižší (34,6 %) než v letošním roce (34,8 %). Přestože se vláda primárně zaměřuje na snižování výdajů, další výrazné krácení investičních výdajů by mohlo významně poškodit ekonomiku s dopady na zaměstnanost. Daňová kvóta je stále zřetelně nižší než za vlád ČSSD a oproti Evropské unii bude i v příštích letech o 4 až 5 procentních bodů nižší. Celková míra zdanění je tak v ČR v rámci Evropské unie výrazně podprůměrná.

Domácnosti šetří, spotřeba klesá už druhý rok

- Hlavním důvodem nižšího výběru DPH proti předpokladům je snížení spotřeby domácností. Podle aktuální prognózy letos poklesne o 3 %. Spotřeba však klesá už druhým rokem (loni o 0,6 %), z čehož vyplývá, že hlavním důvodem jsou zejména psychologické vlivy – lidé se bojí důsledků krize eurozóny. Domácnosti šetří, nakupují levněji a některé nákupy odkládají do budoucna, což je svým způsobem racionální chování. Za první pololetí stouply vklady v bankách o 30 miliard korun. Růst úspor

dokládá také rostoucí počet smluv u penzijního připojištění, který stoupl za první pololetí letošního roku o 60 %.

Velká Británie DPH zvýšila dvakrát

- Jedinou zemí, která (krátkodobě) snižovala v průběhu krize DPH, byla Velká Británie. Snížení ze 17,5 % na 15 % trvalo pouze rok. Vláda tím chtěla stimulovat spotřebitelskou poptávku. Přitom v roce 2009, kdy byla ve Velké Británii snížena základní sazba, se propadla spotřeba domácností o 3 %. Snížení DPH tedy vůbec nepodpořilo domácí spotřebu. Naopak v roce 2010, kdy byla DPH zvýšena zpátky na 17,5 %, spotřeba domácností meziročně vzrostla o 1,3 %. Konzervativní vláda Davida Camerona následující rok zvýšila základní sazbu DPH ze 17,5 % na 20 %.

Sloučení nebo zrušení nadbytečných státních agend a úřadů

- V nadcházejícím období se vláda zaměří na systémové změny a snížení počtu organizací zřizovaných resorty včetně možné redukce počtu ministerstev. Rušení duplicit a nadbytečných agend ve státní správě zajistí do konce roku 2014 úsporu ve výdajích státu kolem 12 miliard korun. Slučování výkonu agend přitom nesmí znamenat snížení kvality a standardu služeb státu pro veřejnost, ale jejich zlevnění a větší efektivitu.

DŮCHODOVÝ SYSTÉM

Reforma penzijního systému je nevyhnutelná

- Reforma důchodového systému je jednou z největších výzev pro současné i budoucí vlády v celé Evropě. Základním důvodem je demografický vývoj, kdy prudce narůstá počet osob starších 60 let, a zároveň klesá počet ekonomicky aktivních lidí. To souvisí s pozitivním zjištěním, že se u nás za posledních dvacet let zvýšila střední délka života u mužů o 7 let na 74 let, u žen o 5 let na 80 let. Senioři starší 60 let dnes tvoří 22 % české populace, v roce 2030 to má být již třetina.
- S tím souvisí i zvyšování nákladů na vyplácení jejich penzí. Každý rok přibývá 40 tisíc nových penzistů, což je jedno okresní město. Zatímco dnes přispívají do důchodového systému zhruba dva ekonomicky aktivní lidé na jednoho seniora, v roce 2050 to bude zhruba jeden na jednoho. V současné době tvoří „státní“ průběžný důchod extrémně dominantní část příjmů důchodců - cca 95 %.

Vývoj diskuse o důchodové reformě a její realizace

- **1998 – 2002:** Vláda M. Zemana se zavázala, že připraví důchodovou reformu, nicméně nestalo se tak.
- **2004:** Za vlády V. Špidly byla ustavena pracovní skupina V. Bezděka pro přípravu podkladů pro důchodovou reformu.
- **2005:** „Bezděkova zpráva“ analyzovala návrhy politických stran. Konstatovala, že neexistuje ideální systém, a proto musí následovat politické rozhodnutí. Na zprávu navázalo jednání představitelů pěti politických stran nad dalšími kroky v důchodové reformě s možností realizace ještě do voleb v roce 2006. ČSSD a KSČM dohodu zablokovaly.
- **Rok 2006 – 2007:** Koaliční dohoda mezi ODS, KDU-ČSL a SZ obsahuje mj. i záměr provést důchodovou reformu ve třech etapách:
 1. parametrické změny průběžného systému, včetně pokračování ve zvyšování důchodového věku na 65 let,
 2. oddělení majetku akcionářů a klientů u systému dobrovolného důchodového připojištění,
 3. vytvoření dalšího dobrovolného spořicího pilíře důchodového systému založeného na možnosti opt-out.
- **Červenec 2007:** Byla ustavena politická komise pro důchodovou reformu složená ze zástupců politických stran se záměrem dosáhnout co nejširší politické shody nad jednotlivými kroky v rámci všech tří etap důchodové reformy. Jednání nevedla k cíli kvůli postojům ČSSD, proto vláda předložila vlastní návrh.
- **Červenec 2008:** Poslanecká sněmovna schválila první etapu důchodové reformy. Schválená opatření nabyla účinnosti 1. ledna 2010. Změny schválené v rámci první etapy důchodové reformy přispěly podstatným způsobem ke zlepšení finanční udržitelnosti průběžného důchodového systému.

- **Listopad 2008:** Na poradě ekonomických ministrů byly projednány materiály ke druhé a třetí etapě důchodové reformy směřující k zavedení dobrovolného penzijního spoření (tzv. opt-out). Pojistné do II. pilíře by bylo stanoveno na úrovni 6 % vyměřovacího základu (4 % z pojistného odváděného v současné době do průběžného I. pilíře + 2 % placené účastníkem do II. pilíře). Pád vlády v březnu 2009 důchodovou reformu zastavil.
- **Červenec 2010:** V programovém prohlášení vlády P. Nečase je zakotven bod přípravy důchodové reformy na základě výsledků práce Bezděkovy komise.
- **Červen 2011:** V dodatku koaliční smlouvy je podrobně zmíněna příprava II. pilíře důchodové reformy včetně opt-outu (3 % + 2 %). Zároveň se v dodatku objevila reakce vlády na rozhodnutí Ústavního soudu, které si vyžádalo úpravy průběžného důchodového systému.
- **Listopad 2011:** Poslanecká sněmovna schválila důchodovou reformu. Následně jsou v roce 2012 schvalovány prováděcí předpisy k důchodové reformě.

Proč už ODS neprosazuje rovný důchod

- ODS na začátku tisíciletí prosazovala tzv. minimální rovný důchod. Ten by byl stejný pro všechny a činil by 20 % průměrné mzdy. Zároveň by došlo ke snížení pojistné sazby sociálního pojištění z 28 na 20 %. Lidem by tak zůstalo více peněz v peněženkách, a bylo by na nich, jak s nimi naloží. ODS od této ideje ustoupila po jejím vyhodnocení Bezděkovou komisí. Důvody jsou čtyři:
 - **Fiskální náročnost:** Uvedený koncept by znamenal okamžitý propad příjmů důchodového systému o 2,4 % HDP, tedy přibližně o 90 miliard korun ročně. Jestliže letos hrozí schodek systému sociálního pojištění 50 miliard korun, společně s rovným důchodem by dosáhl přibližně 140 miliard korun ročně.
 - **Riziko sociální neudržitelnosti:** Tento koncept počítá s poklesem náhradového poměru (poměr penze k průměrné mzdě) ze současných více než 40 na 20 %. Při přepočtu na současné penze a ceny by penzista pobíral necelých 5500 Kč. V současnosti si více než pětina lidí na penzi nespoří vůbec, a ti co si spoří, spoří velmi málo. V realitě by pak minimálně tato pětina penzistů spadla do sociální sítě a pobírala by od státu dávky hmotné nouze. To by samozřejmě znamenalo dodatečné náklady státu a pozitivní efekt rovného důchodu by tak byl výrazně oslaben.
 - **Snížení motivace k práci:** Rovný důchod vede k tomu, že lidé na hranici důchodového věku nejsou motivováni pracovat déle tím, že by se jim poté zvyšoval důchod. Rovný důchod totiž bude stejný, ať odejdou do penze v 65 letech, nebo později. Lidé tak mají motivaci začít pobírat důchod v první možný okamžik. Současný systém (který reforma penzí zachová) naopak zvýhodňuje pracující penzisty tím, že jim zvyšuje jejich budoucí důchod.
 - **Neexistence politického konsensu:** Posledním ale neméně důležitým důvodem byla absence politického a společenského konsensu nad takovou podobou

důchodové reformy. Důchodová reforma z roku 2011 je první, která získala většinu v Poslanecké sněmovně.

Reforma umožní stabilizovat penzijní systém

- Po dlouhých letech přešlapování minulých vlád současná vláda schválila důchodovou reformu. Zavedení vícepilířového penzijního systému s opt-outem je obsaženo ve volebním programu ODS v roce 2010. Slibujeme si od něj ve střednědobém výhledu finanční stabilizaci důchodového systému a nabídku šance minimálně pro polovinu populace na vyšší důchody oproti stavu, kdyby setrvala pouze v průběžném systému.

Zavedení penzijního spoření

- Rozšiřujeme možnosti spořit si na stáří. Od roku 2013 bude možné dobrovolně vyvést z průběžného důchodového systému 3 % sociálního pojištění a dodat další 2 % na penzijní spoření. Tyto prostředky se budou zhodnocovat v penzijních fondech spravovaných licencovanými penzijními společnostmi. Ty budou mít ze zákona povinnost nabídnout klientům čtyři investiční strategie odstupňované podle zákonem stanovených limitů, které přesně stanoví podíl jejich investic do dluhopisů, měn nebo akcií a dalších cenných papírů.

Důsledná kontrola státu

- Minimalizujeme rizika vkladů do penzijních fondů výrazným dozorem státu. Penzijní společnosti budou přísně regulovány a dohled nad nimi bude vykonávat ČNB. Jedním z klíčových opatření pro bezpečnost vkladů účastníků druhého pilíře bude důsledné oddělení spořených peněz od majetku jejich správce – penzijních společností. Penzijní společnost také nebude moci s majetkem klientů sama disponovat. Maximální výše poplatků za správu majetku klientů bude určena zákonem a bude nižší než u současných penzijních fondů.

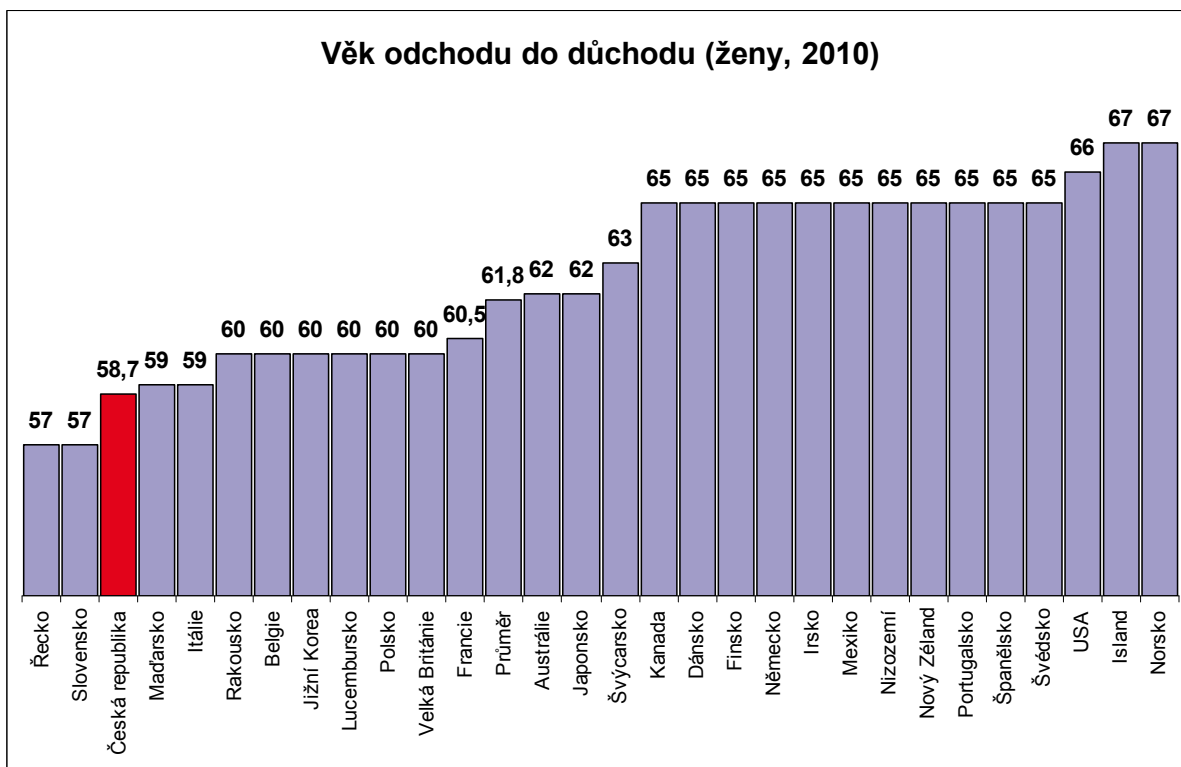
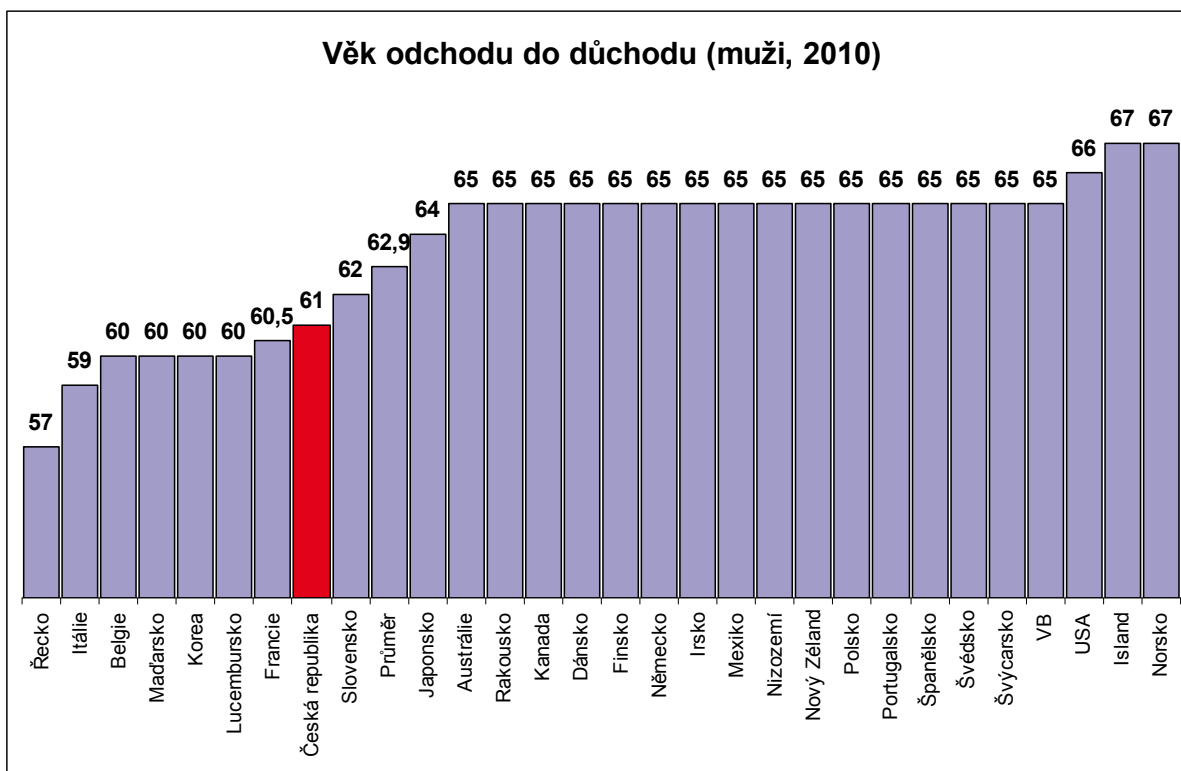
Druhý pilíř přinese větší stabilitu penzijního systému

- Fakticky bude zvýšena úroveň důchodového pojistného. Do důchodového systému se ročně dostane 10 až 15 miliard korun ve stávajících cenách navíc oproti stavu, pokud by druhý pilíř zaveden nebyl. Bude tak z dlouhodobého hlediska zajištěna vyšší stabilita důchodového systému. Zvýšena bude i ekvivalence systému, což v budoucnosti učiní bezpředmětnými případné další aktivity Ústavního soudu.

Průběžný pilíř zůstává dominantní

- První pilíř – státní průběžný – zůstane nadále výrazně dominantní. Další úpravou současného průběžného systému je pokračování v postupném zvyšování věku odchodu do důchodu po roce 2031. To bude probíhat pozvolně a bude respektovat postupně se prodlužující průměrný věk dožití i schopnost lidí ve vyšším věku pracovat. Věk odchodu do důchodu se pro muže i ženy sjednotí v roce 2041. podobným změnám v penzijních systémech dnes kvůli postupnému stárnutí

populace přistupují i další evropské země, přitom v řadě členských států EU se do důchodu odchází v 65 letech již dnes.

Výpočet důchodů je spravedlivější

- Důležité změny státního průběžného systému přináší tzv. malá důchodová reforma. Jde o reakci na rozhodnutí Ústavního soudu, podle kterého dosavadní legislativa znevýhodňovala lidi s vyšším příjmem. Proto se upravuje způsob výpočtu penzí. Nově penze více zohledňují, kolik peněz lidé ze svých příjmů odvedli do systému důchodového pojištění v produktivním věku. Lidí s nejnižšími příjmy se tyto změny nedotkly, jejich nově vyměřované penze zůstaly zachovány na dřívější úrovni.

Zvýšení podpory penzijního připojištění

- Stávající penzijní připojištění zůstane zachováno a stát bude i nadále poskytovat příspěvek lidem, kteří si platí penzijní připojištění. Tento příspěvek stát zvýší, aby motivoval k většímu individuálnímu spoření na stáří ve třetím pilíři. Státní příspěvek bude vyplácen od měsíční úložky 300 korun. Pokud si spořitel měsíčně uloží více než 1000 korun, dostane od státu 230 korun, tedy více než dnes.

Umožníme předdůchody

- Vláda navrhuje tzv. předdůchody, jejichž možnost zavedení se rozšiřuje na všechny profese. Předdůchody budou výhodnější než klasické předčasné důchody. Do nich mohou lidé odejít už nyní, ovšem s penzí vypočítanou z menší procentní výměry, a tudíž nižší penzí, než kdyby se nechali penzionovat v řádném termínu. To u předdůchodů nebude. Na předdůchod budou přispívat zaměstnavatelé, a to v rámci doplňkového penzijního spoření (transformovaného současného penzijního připojištění). Výše jejich příspěvku bude záležet na kolektivních smlouvách.

Omezení valorizace důchodů

- Důchody se budou automaticky valorizovat podle vzorce, který zohledňuje inflaci i růst reálných mezd (zvýšení o 100 % růstu cen a jednu třetinu růstu reálných mezd). Přechnodně (pro roky 2013 - 2015) se počítá s valorizací nižší, a to o třetinu růstu reálných mezd a třetinu růstu cen. Vláda také nově nemůže zvyšovat penze více, než stanoví zákon, což zabrání mimo jiné předvolebnímu populismu.

Financování reformy bude zajištěno

- Neopakujeme chyby některých zemí (Maďarsko, Polsko), které financování důchodové reformy podcenily, a zároveň umožnily vyvádět dvojnásobek i více procent pojištění ze státního průběžného systému. Výše opt-outu je nastavena tak, aby byly transformační náklady ufinancovatelné.

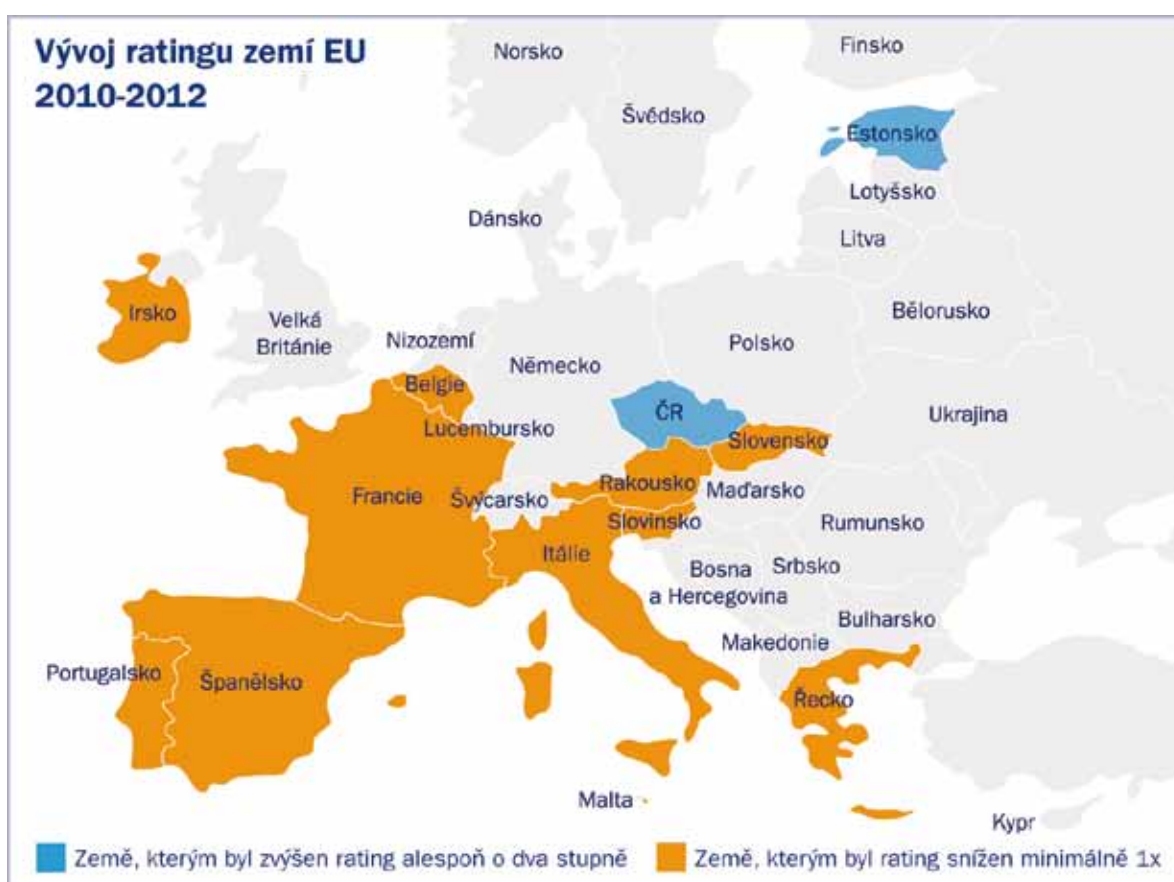
Co se stane bez důchodové reformy?

- Nedojde-li k reformě a tím i k obratu ve finanční udržitelnosti systému, kolapsu lze v nedaleké budoucnosti předejít pouze následujícími asociálními změnami:
 - razantním zvýšením věku odchodu do důchodu,
 - zvýšením sociálních odvodů, které jsou již nyní jedny z nejvyšších v Evropě,
 - výrazným snížením důchodů až na nebo pod hranici chudoby.

VÝZNAMNĚJŠÍ DOPADY VLÁDNÍCH KROKŮ

ČR má nejvyšší rating od roku 1989

- Úspornou rozpočtovou politiku vlády a reformy ocenila v roce 2011 agentura Standard & Poor's zvýšením ratingu o dva stupně, což je v Evropě naprostá výjimka (obdobně je na tom pouze Estonsko). Naopak v 11 evropských zemích došlo od roku 2010 k poklesu ratingu. Zvýšení ratingu České republiky na nejvyšší úroveň od roku 1989 je dokladem toho, že mezinárodní prostředí naší rozpočtové politiky důvěřuje. Stabilní výhled české ekonomiky předpovídají i další ratingové agentury Fitch a Moody's. Podmínkou je pokračování reforem a politická stabilita.

Adresnější sociální systém

- Za vlády ČSSD došlo k prudkému růstu sociálních mandatorních výdajů v roce 2006 o 70 miliard korun ročně. Na to musely následující vlády pod vedením ODS reagovat. V letech 2008 – 2010 došlo ke kumulovanému snížení sociálních mandatorních výdajů o 100 miliard korun, tento trend pokračuje i za současné vlády.
- Cílem změn od roku 2008 bylo posílení adresnosti pobírání některých sociálních dávek státní sociální podpory. Došlo k zúžení počtu příjemců dávek (přídavek na dítě, sociální příplatek, porodné a pohřebné). Některé dávky byly sníženy (porodné), jiné zrušeny (pastelkovné, příspěvek na zvýšené životní náklady). Jen v systému státní

sociální podpory došlo meziročně zavedením těchto změn k poklesu výdajů o 12,5 miliardy korun proti stavu před reformou. V posledním roce došlo k dalším změnám, jako je zrušení sociálního příplatku nebo omezení výplaty porodného jen na prvorodičky s nízkým příjmem.

- Pro porovnání v roce 1998 byly vyplaceny více než 2 miliony přídaveků na dítě měsíčně, zatímco v roce 2011 necelá čtvrtina. O téměř 100 % méně lidí nyní pobírá sociální příplatek, porodné či pohřebné, což souvisí s adresnějším vyplácením sociálních dávek.

Průměrný měsíční počet příjemců vybraných dávek státní sociální podpory a roční náklady na tyto dávky

Dávka		1998	2011	změna (v %)
Přídavek na dítě	Počet/měsíc mil.Kč/rok	2 004		
		358	483 624	-75,9
		11 493	3 498	-69,6
Sociální příplatek	Počet/měsíc mil.Kč/rok	505 764	25 834	-94,9
		6 273	786	-87,5
Porodné	Počet/měsíc mil.Kč/rok	89 486	1 836	-97,9
		563	292	-48,1
Pohřebné	Počet/měsíc mil.Kč/rok	108 872	256	-99,8
		519	15	-97,0

Zdroj: MPSV

Reforma nemocenské

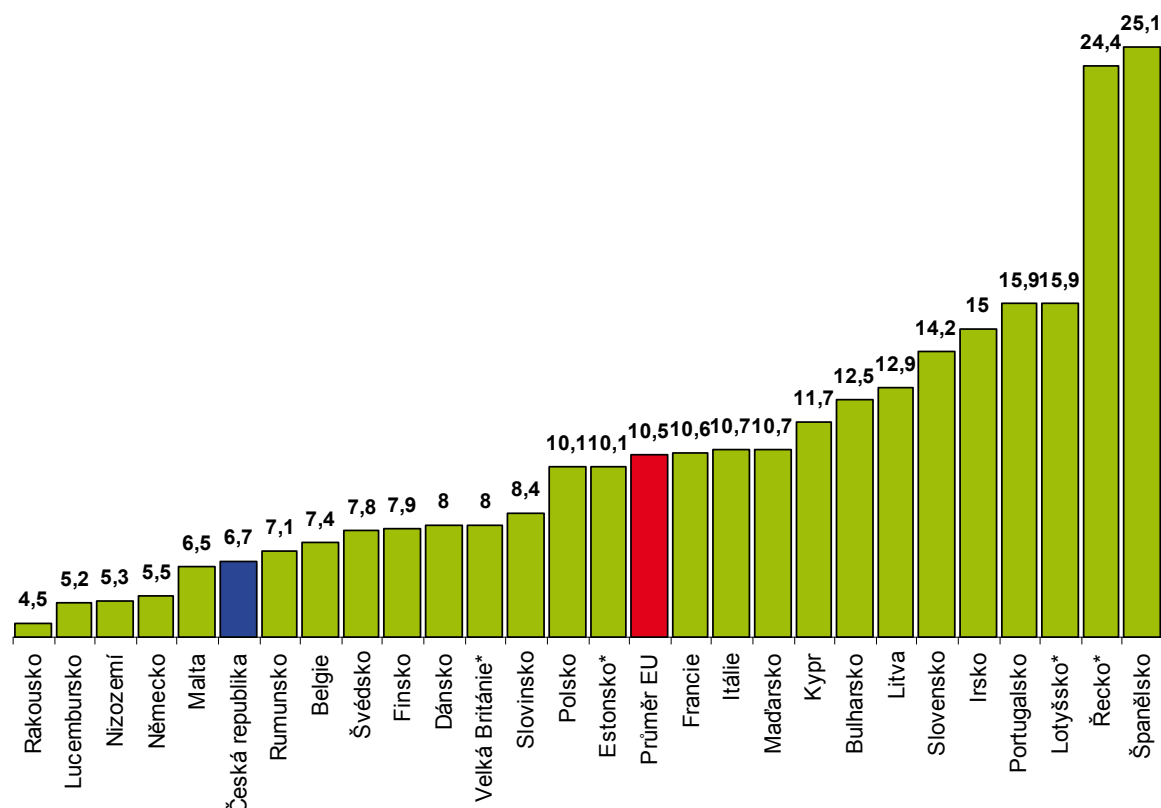
- Cílem reformy nemocenské spuštěné v roce 2008, spočívající v zavedení třídní kareční lhůty (nevypáčení nemocenského) a v úpravě výpočtu dávek, bylo dosáhnout větší odpovědnosti zaměstnance i zaměstnavatele, snížit častou fiktivní nemocnost a omezit zneužívání systému. Karenční lhůta přitom existuje ve 12 z 15 původních členských zemí EU. Reformou došlo k prudkému poklesu především krátkodobé nemocnosti. Celkový počet prostonaných dnů klesl v letech 2007 - 2011 o více než 40 %. Průměrná míra pracovní neschopnosti klesla z 5,8 % v roce 2006 na nejnižší úroveň od roku 1989 ve výši 3,6 % v roce 2011. Proti rekordní míře nemocnosti z roku 2003 se jedná o poloviční pokles v počtu prostonaných dnů a v průměrné míře pracovní neschopnosti.

Česká republika má 6. nejnižší nezaměstnanost v EU

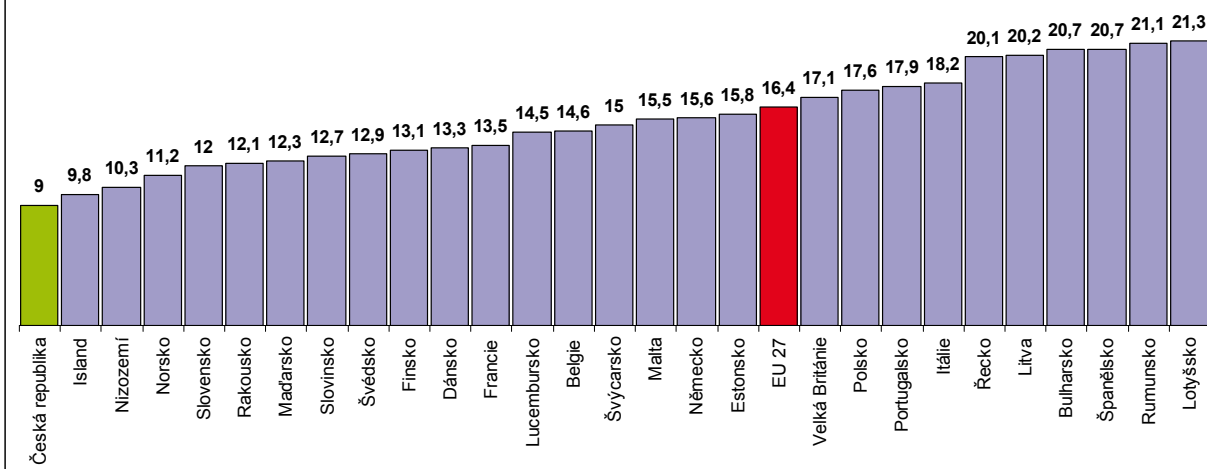
- Změny ve výplatě sociálních dávek od ledna 2009 jsou vázány na aktivní chování člověka a vedly k výraznému snížení nezaměstnanosti. Česká republika má podle Eurostatu 6. nejnižší míru nezaměstnanosti v Evropské unii, přičemž v září 2012 v tomto porovnání dosáhla 6,8 %. Průměr zemí EU dosahuje 10,6 % a průměrná nezaměstnanost v eurozóně ve stejném období stoupla na rekordních 11,6 %. Za vlád ČSSD jsme se pohybovali kolem 17. místa, což svědčí o rozdílné efektivitě nastavení

sociálních systémů dnes a v minulosti. Nejhuře je na tom Španělsko s mírou nezaměstnanosti ve výši 25,8 procenta, která pořád stoupá. Bez práce je zde polovina mladých lidí do 25 let, podobně se vyvíjí situace v Řecku.

Harmonizovaná nezaměstnanost v EU (srpen 2012)

Míra ohrožení chudobou (2010)

Zdroj: Eurostat

Česká republika má nejnižší míru chudoby v EU

- Není pravda, že úsporná rozpočtová politika je asociální, jakkoli může citlivě dopadat na některé skupiny obyvatel. Míra chudoby je v České republice v evropských poměrech velmi nízká. Podle posledních údajů Eurostatu, který předkládá harmonizovaná statistická data na úrovni celé Evropské unie, převedená do porovnatelné podoby, je na tom Česká republika nejlépe v rámci Unie s 9 % populace ohrožené chudobou. Ještě v roce 2005 činil tento ukazatel 10,4 %. Průměr Unie přitom za stejné období zůstává na 16,4 %. Nejvyšší míru chudoby má Lotyšsko s 21,3 % ohrožené populace. Jelikož se jedná o relativně srovnatelné údaje, svědčí to jen o tom, že sociální situace u nás není přes lokální problémy tak tíživá, jako v řadě jiných zemí. Neplatí tedy teze o údajně „asociální“ politice vlády, která svoji pozornost zaměřuje na přesné cílení adresného sociálního systému.

Nejvyšší reálné důchody od roku 1989

- Průměrný starobní důchod stoupl z 8 173 korun v roce 2006 na 10 548 v roce 2011. Roste i reálná hodnota důchodů. V loňském roce byla nejvyšší v historii, 114 % v porovnání s rokem 1989. Senioři si navíc mohou k důchodu přivydělat až trojnásobek průměrné mzdy, aniž by to mělo jakýkoli dopad na starobní důchod. Příjmy domácností seniorů loni rostly více než rodin s dětmi. Při porovnání úrovně chudoby seniorů má Česká republika 4. nejnižší míru v celé Evropské unii.

Česká republika patří mezi evropské státy s nejnižším zadlužením

- Česká republika patří mezi evropské státy s nejnižším zadlužením. Podle Eurostatu dosáhl v roce 2011 podíl veřejného dluhu na HDP 41,2 %, což je 7. nejlepší výsledek v rámci Evropské unie. Průměr EU dosahuje 65,2 % (maastrichtské kritérium je 60 %). Česká republika patří zároveň k zemím s podprůměrným schodkem veřejných rozpočtů. V roce 2011 dosáhl -3,1 % HDP, zatímco průměr Evropské unie činil -4,5 %.

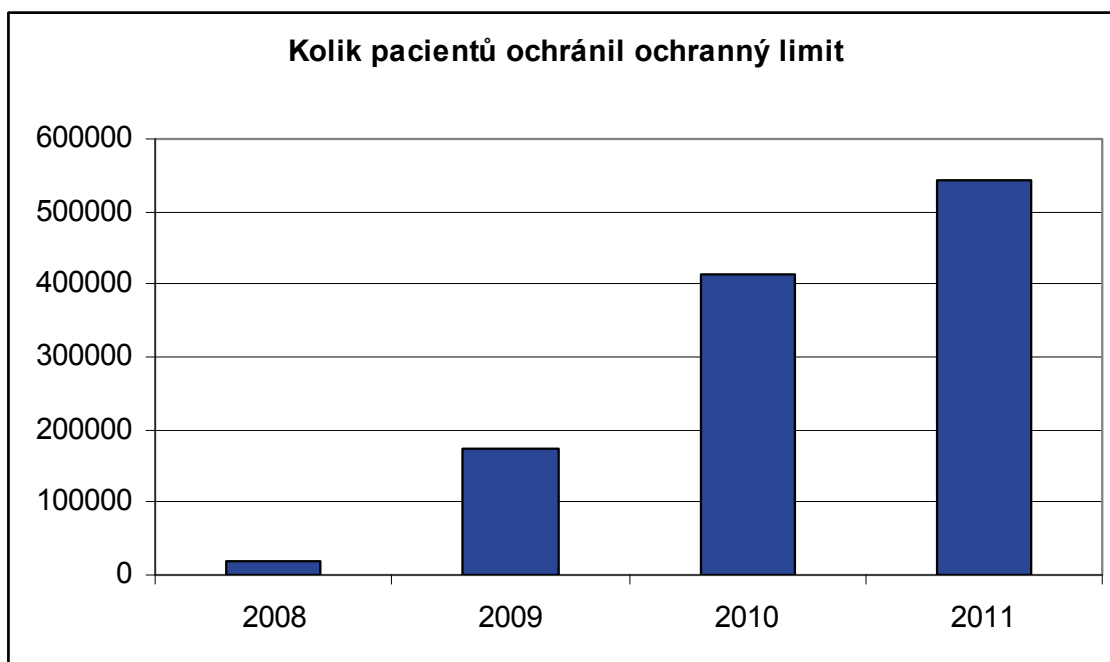
Čisté příjmy rodin s dětmi rostly

- Podle šetření ČSÚ mezi roky 2005 až 2011 nepřetržitě rostly celkové čisté příjmy rodin s dětmi, a to po většinu doby výrazně více, než činila inflace. V této době stouply rodinám s dětmi celkové čisté příjmy o 45 %, a to i přes krizi. V roce 2006 stouply celkové čisté roční příjmy rodin s dětmi o 4,9 %, v roce 2007 o 10,3 %, v roce 2008 o 9,8 % a v roce 2009 o 10,7 %. V letech 2010 a 2011 růst vlivem krize výrazně zmírnil na 1,4 %, resp. 1,7 %. Počet rodin s dětmi s příjmy pod životním minimem se ale snížil z 5,6 % v roce 2005 na současných 4,3 %.

Ochranný limit pro pacienty

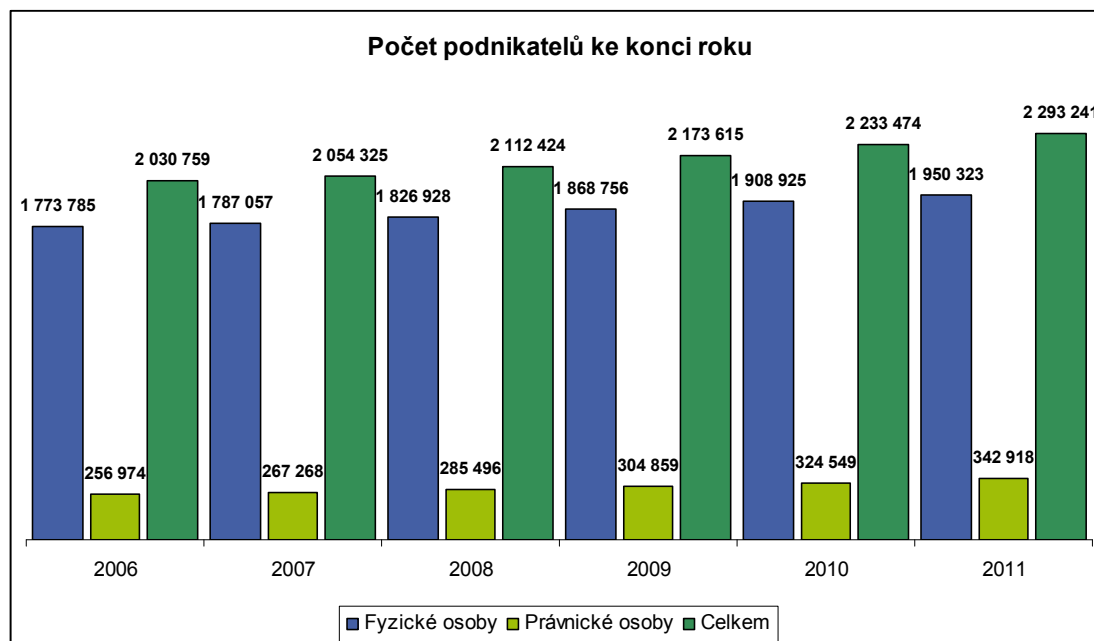
- Zvyšující se nároky na kvalitu zdravotní péče vedou nevyhnutelně k reformě zdravotnictví. Zvyšujeme spoluúcast výměnou za výrazné posílení práv pacienta, zajištění kvalitní péče pro všechny a ochranu sociálně slabých. Stanovili jsme horní hranice celkové výše doplatků na léčbu i léky. Děti do 15 let a senioři platí maximálně 2500 korun za rok (ostatní 5000 korun). Byly tak omezeny negativní sociální dopady

regulačních opatření. Zatímco v roce 2009 tento limit ochránil celkem 175 tisíc lidí, v roce 2011 to bylo u hlavních pojišťoven 543 246 lidí.

Stoupá počet živnostníků a firem

- Živnostenský rejstřík na konci roku 2011 evidoval 1,96 milionu podnikajících fyzických osob (v roce 2006 jich bylo 1,77 milionu). Právnických osob evidoval ve stejné době celkově 342 tisíc.

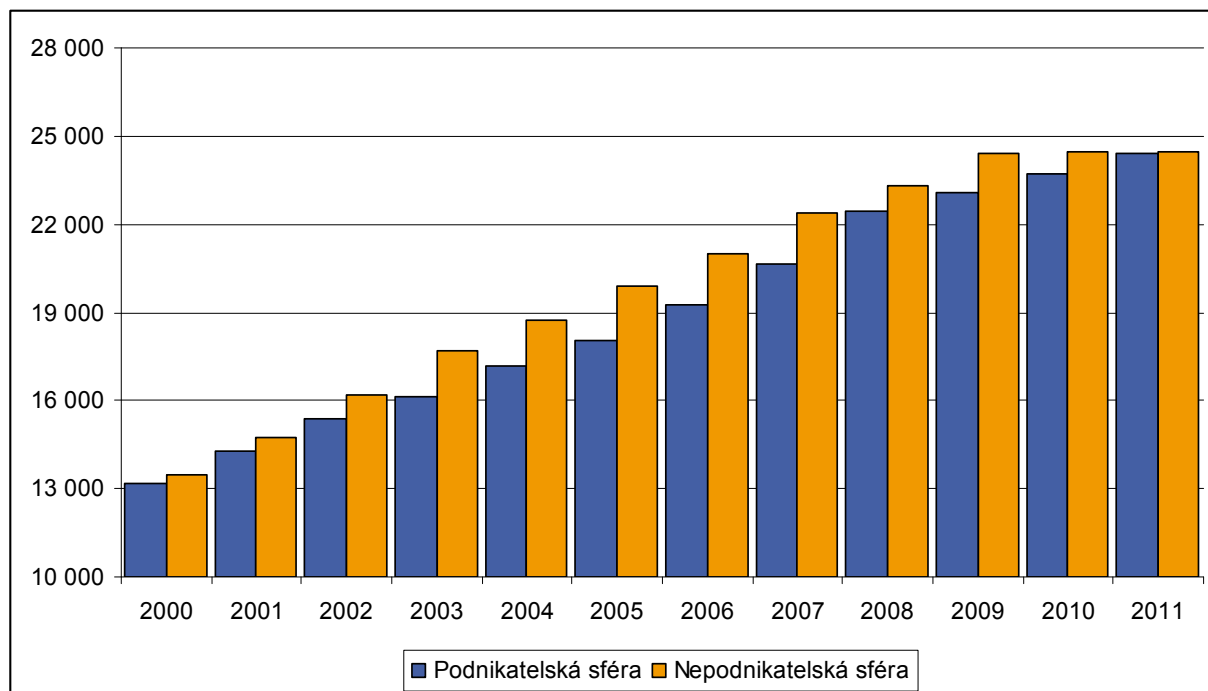

- Došlo ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Zrušili jsme minimální daň, byla zrušena povinnost používat registrační pokladny a zrušili jsme knihu jízd, která byla nahrazena paušálním odpočtem. Doba nutná pro založení firmy klesla ze 40 na 20 dnů. Uspadnili jsme vstup do podnikání zejména začínajícím podnikatelům. Z původních 124 volných živností vznikla pouze jediná.

Mzdy v soukromém sektoru vyšší než ve státním

- Reálná mzda v nepodnikatelském sektoru od roku 2000 do roku 2007 neustále rostla. Průměrný růst v tomto období činil 5,1 % zatímco v podnikatelské sféře to bylo 4,2 %. Od roku 2006 ale mzda v podnikatelské sféře roste rychleji než v nepodnikatelské vyjma krizového roku 2009. V letech 2008, 2010 a 2011 také poprvé dochází k poklesu platů v nepodnikatelské sféře. Podle MPSV již průměrná mzda v podnikatelském sektoru na rozdíl od minulosti přesáhla průměrný hrubý plat v nepodnikatelském sektoru.

Průměrná nominální hrubá měsíční mzda

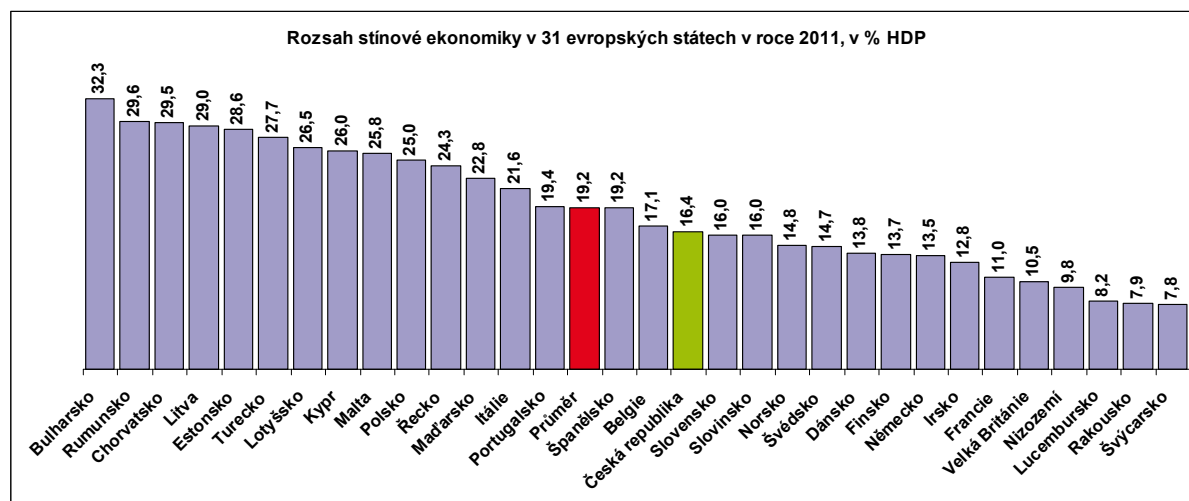

Podíl šedé ekonomiky klesá

- Podle studie Evropské komise v roce 2011 činil rozsah šedé ekonomiky (aktivita či příjem odvozený z obcházení či vyhýbání se vládní regulaci nebo zdanění) v celé Evropě 19,2 % HDP. Česká republika s 16,4 % dosáhla o téměř 3 procentní body lepšího výsledku. V letošním roce podle odhadu Česká republika docílí dalšího poklesu na 16,0 % HDP. Srovnáme-li letošní předpokládaný rozsah s rekordně vysokým výsledkem z roku 2003, podařilo se od té doby redukovat šedou ekonomiku o 3,5 procentního bodu.

Vývoj rozsahu stínové ekonomiky 2003-2012 v % HDP

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Česká republika	19,5	19,1	18,5	18,1	17	16,6	16,9	16,7	16,4	16
EU27	22,3	21,9	21,5	20,8	19,9	19,3	19,8	19,5	19,2	18,4

Zdroj: Evropská komise

NAROVNÁNÍ VZTAHŮ STÁTU A CÍRKVÍ

Z usnesení 22. Kongresu ODS, říjen 2011

Kongres Občanské demokratické strany

- 4.5. podporuje dokončení restitucí církevního majetku a ekonomické oddělení církví od státu podle parametrů schválených vládou.

20 let diskusí vyústilo v unikátní dohodu státu a církví

- K právní úpravě vrácení majetku církvím se periodicky vracíme už více než 20 let. Návrh na majetkové vyrovnání je dohodou státu se 17 církvemi a náboženskými společnostmi. Nejde tedy jen o dohodu politické reprezentace, ale i o dohodu mezi těmito církevními subjekty navzájem, což je unikátní situace i z celospolečenského hlediska. O nejrůznějších návrzích a koncepcích se diskutuje už od začátku 90. let. ČSSD vládla 8 let a nebyla schopna tento problém vyřešit.

Řešíme narovnání historických křivd

- Narovnání majetkových křivd vůči církvím a náboženským společnostem má nastolit nové majetkové vztahy mezi státem a těmito církvemi. Od konfiskace jejich majetku v roce 1948 si totiž totalitní režim sliboval především zrušení hospodářské nezávislosti církví a náboženské svobody. Kdyby tehdy komunisté neuskutečnili majetkový převrat ve stomiliardových hodnotách, nemuseli jsme dnes řešit tento problém.

Česká republika je poslední zemí bez církevních restitucí

- Česká republika je poslední zemí bývalého východního bloku, která problematiku církevních restitucí ještě nevyřešila. Všechny tyto státy již restituci církevního majetku provedly, a to dokonce i země, které jinak obecné restituční principy neuplatnily, nebo je uplatnily jen ve velmi omezené míře.

Oprávněnost nároků církví stvrdil parlament i Ústavní soud

- Rozhodnutí o vrácení majetku bylo učiněno již na začátku 90. let. V roce 1991 byl do zákona o půdě přidán blokační paragraf na církevní majetek s přímým poukazem na přijetí prováděcích zákonů. Ty však nebyly do dnešních dnů přijaty. Oprávněnost církevních nároků opakovaně potvrdil i Ústavní soud. Hrozí tak vydávání majetku na základě žalob. Očekávatelná soudní řízení by znamenala pro stát další vysoké náklady.

Církev budou financovány nezávisle na státu

- Restituce jsou předpokladem pro financování církví nezávisle na státu, který doposud platí veškeré mzdy duchovních. Na chod církví a platy duchovních vydá stát ročně téměř 1,5 miliardy korun. Pokračování plateb ze státního rozpočtu by znamenalo

navyšování podpory církvím a náboženským společnostem a úhrad na platy duchovních, jejichž počet přitom stále roste.

Počet duchovních roste

- Očekává se registrace dalších nových církví či náboženských společností, které vznikly podle nového zákona o církvích. V roce 2014 naplní podmínky pro svou registraci, která jim umožní čerpat podporu státu. Pokud by stát přikročil k vyrovnání později, musel by do tohoto procesu zahrnout i tyto nově vzniklé církve. Podle střízlivých odhadů tak mohou náklady na platy duchovních v roce 2015 dosáhnout 1,6 miliardy korun a v roce 2030 to může být až 2,6 miliardy korun ročně.

Duchovní jsou v postavení „státních úředníků“

- Narovnání vztahů mezi státem a církvemi dlouhodobě řeší problém jejich vzájemného postavení. Církve přestanou být v podstatě státními organizacemi, kde jsou jejich zaměstnanci (duchovní) placeni ze státního rozpočtu jako státní úředníci. To je pro postavení státu a církví velmi nezdravé a v mezinárodním srovnání ojedinělé.

Odblokování rozvoje 1200 měst a obcí

- Restituce přinesou prospěch zhruba 1200 měst a obcí. Církevní majetek nacházející se na jejich území je doposud blokován zákonem o půdě a často je ve velmi zchátralém stavu. Na blokových pozemcích se nesmí stavět. V některých městech a obcích se tím komplikuje rozvoj nebo stavba nových domů a bytů. Kvůli odkladům restitucí má podnik Lesy ČR blokováno 185 tisíc hektarů lesů, což představuje celých 14 % celkové rozlohy jeho pozemků. Vedle lesů se blokace týká také asi 700 stavebních objektů. Obce takové objekty nesmějí dle vlastního uvážení využívat, a to ani v případě dobročinných účelů.

Církve s majetkem hospodaří lépe než stát

- Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že církve s navráceným majetkem hospodaří lépe než stát. Ostatně v jejich zájmu je dobré a dlouhodobé hospodaření rozhodně více než u úředníků a politiků. Církve se může z vlastních zdrojů efektivněji postarat o památkově chráněný majetek, který podléhá řadě pravidel. Památky tedy budou dobře spravovány, aniž by na ně stát přispíval.

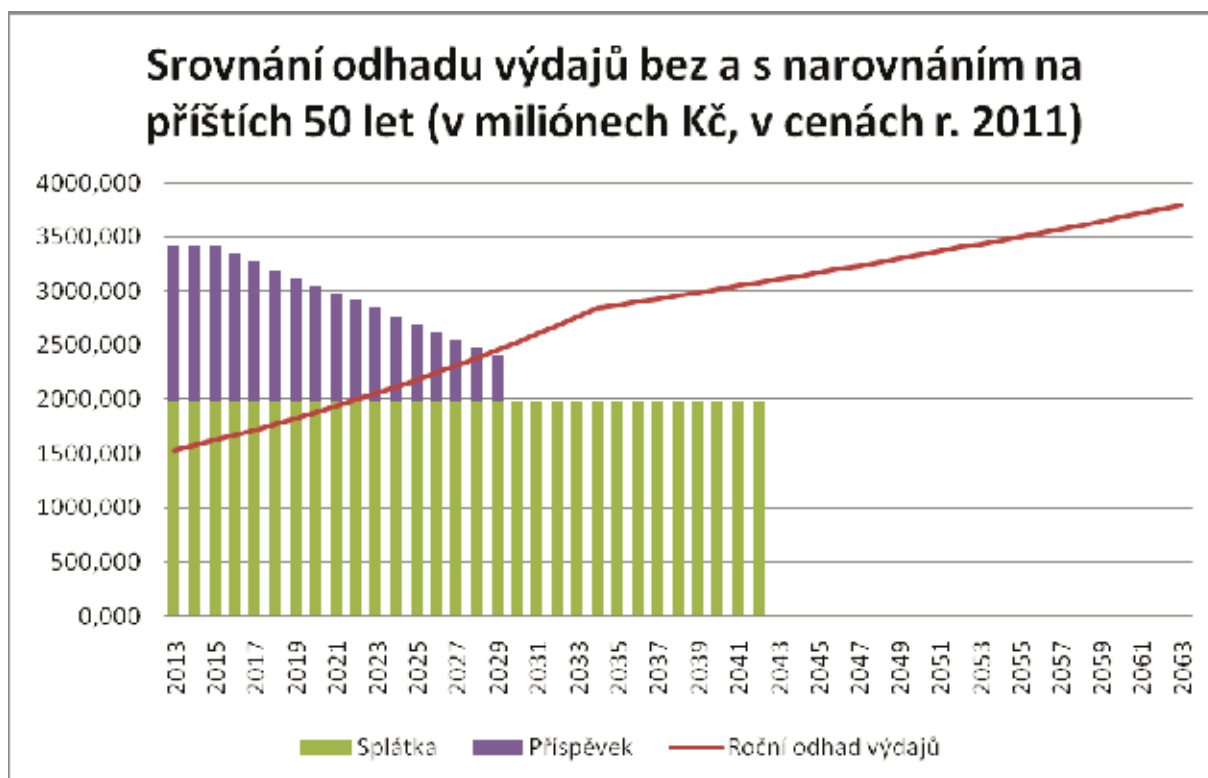
Vznik obecně prospěšných zařízení

- Nyní mají církve kvůli nedostatku peněz ze státních příspěvků často problémy udržovat současný majetek. Nezávislost církví a náboženských společností na státu má nastolit nové možnosti při vlastním hospodaření. Na místě navrácených chátrajících budov budou moci vznikat například hospice či jiná sociální zařízení tradičně provozovaná církvemi. Hlavním limitem těchto aktivit jsou právě omezené zdroje, které jsou v současnosti státem církvím přidělovány.

Vrácení majetku bude ekonomicky výhodné

- Budoucí samofinancování církví nezávislých na státním rozpočtu a tím na penězích daňových poplatníků bude pro daňové poplatníky výhodné. Rozprostření splátek 59 miliard korun na 30 let znamená v příštím roce jen 0,17 % výdajů státního rozpočtu. Fiskální výhled České republiky se započtením této částky do deficitu veřejných financí již počítá. Fiskální cíle majetkové vyrovnaní neohrozí. Odhad celkových výnosů (z daní) a úspor státu za období 2013 – 2062 dosahuje výše 28,6 miliardy korun.

Srovnání odhadu výdajů státního rozpočtu, které by byly vynaloženy ve prospěch církví a náboženských společností v modu status quo a výdajů při uzákonění naturální a relutární náhrady, a to za období 2013 - 2063.

Postup při ocenění majetku

- Při ocenění majetku se postupovalo tak, že byly zjištěny průměrné ceny za jednotlivé druhy nemovitostí (lesní půda, zemědělská půda apod.) za celou Českou republiku, což je možné vzhledem k rovnoměrnému rozložení původního církevního majetku na území celého státu. Ceny jednotlivých druhů nemovitostí byly stanoveny na základě odborných publikací např. Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky. Rozsah historického majetku byl poté paralelně prověřován na základě podkladů od státních institucí a archivních dokumentů. Provedené ocenění bylo už v roce 2007 schváleno nejen vládní, ale i expertní komisí.

Majetkový nárok oceněn na 134 miliard korun

- Vládní komise rozhodla, že nárok církví bude uspokojen v první řadě naturálně, tedy vrácením té části bývalého církevního majetku, který je v držení státu. Ministerstvo zemědělství dodalo podklady k rozhodnutí, že tímto způsobem bude církvím vrácen majetek ve výši 75 miliard korun, převážně převodem nemovitostí ve správě Pozemkového fondu a Lesů ČR. Do částky 134 miliard korun dopočítaná částka, tedy 59 miliard korun, bude církvím uhrazena finančně ve lhůtě 30 let. V položce 59 miliard korun je zahrnut bývalý majetek církvím, který nebude vydáván. Zůstává nadále v majetku těm, kdo jej drží, tedy především obcí, krajů, fyzických a právnických osob.

Důkazní břemeno na straně žadatele

- Ten, kdo bude žádat o konkrétní nemovitost, ve výjimečných případech i o věc movitou, musí prokázat, že byl jejím vlastníkem v rozhodném období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 a přišel o ni v důsledku majetkové křivdy. Tato hranice je neprolomitelná. Důkazní břemeno bude na straně žadatele. Oprávněnost nároku bude posuzovat Katastrální úřad a v konečné fázi potvrdí vydávací dohodu Pozemkový úřad. Je nutné zdůraznit, že v případě majetku, který budou Pozemkový fond a Lesy ČR vydávat, se jedná o maximální rozsah vydatelného majetku.

Původní návrh zákona obsahoval vyšší finanční náhradu

- Původní návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi vznikl v minulém volebním období za vlády M. Topolánka. Vycházel z dohody uzavřené mezi 17 církvemi a náboženskými společnostmi. Již tehdy byla stanovena celková hodnota odebraného majetku na 134 miliard Kč. Tento návrh byl základem aktuálního návrhu. Oproti roku 2008 došlo k následujícím změnám:
 - zvýšil se objem vydávaného majetku z 51 miliard na 75 miliard Kč,
 - naopak se snížila výše finanční náhrady, a to z 83 miliard na 59 miliard Kč,
 - došlo ke zkrácení doby, po kterou bude stát vyplácet platy duchovním, z 20 na 17 let.

Zákon neprolamuje hranici 25. února 1948

- Návrh zákona plně respektuje princip, že se nebude vydávat či nahrazovat majetek zabavený před 25. únorem 1948. Zařazením zákona 142/1947 o revizi první pozemkové reformy se nezpochybňují poválečné poměry a úplně shodné znění obsahuje dodnes platný zákon o půdě 229/91. Podle tohoto zákona se vracelo všem fyzickým osobám. Tedy všechna zpochybnění rozhodného období mohla (a byla) už v uplynulých dvaceti letech použita a neměla úspěch. V tomto smyslu zákon nepřináší nic nového.

PRORŮSTOVÁ OPATŘENÍ

- ODS si je vědoma nutnosti věnovat se, ve druhé části volebního období, výrazněji realizaci konkrétních kroků zaměřených na podporu růstu ekonomiky.
- Premiér proto inicioval zpracování zásadního materiálu „Návrh opatření vlády České republiky pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti v oblasti prorůstových opatření“, který již vláda začala projednávat. Tento návrh vzniknul jako výstup pracovní skupiny NERV, tvořené 5 členy NERV, 5 náměstky ministrů klíčových ekonomických resortů a 5 zástupci zaměstnavatelů (Svazu průmyslu a dopravy ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a Svaz podnikatelů ve stavebnictví).
- Na jednání pracovní skupiny NERV se jasně ukázalo, že neexistuje jeden zázračný a rychlý recept k zajištění růstu pro otevřenou ekonomiku v globalizovaném světě. Jedině soubor všech opatření může přispět k podpoře ekonomiky. A mimo jiné i důležitým „prorůstovým“ opatřením je také redukce agend státu, které vláda již také rozjedнала.
- Materiál by projednán na tripartitě a nyní se jím také bude zabývat Porada ekonomických ministrů. Vláda považuje tento materiál za klíčový, a proto jej chce diskutovat na co nejširší platformě.
- Jedná se o živý materiál, který je stále určen do diskuse. V podobě, v jaké jej otevřela na svém projednávání vláda, má celkem 80 opatření, z toho je 18 určených jako prioritních. Ne na všech opatřeních samozřejmě došlo mezi vládou, členy NERV a zaměstnavateli ke shodě.
- Pracovní skupina NERV bude fungovat i nadále a nejméně jednou za tři měsíce bude provádět odečet plnění těchto prorůstových opatření ze strany vlády. Tím jasně dáváme najevo, že nechceme, aby tyto návrhy zůstaly jen na papíře, ale aby se skutečně realizovaly.
- Celkově jsou navrhované kroky rozděleny do 5 oblastí – administrativní zátěž a legislativa, zvyšování konkurenceschopnosti, podpora inovací, podpora exportu a čerpání evropských fondů.

